

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

Izšla vsak dan središnji list v Ljubljani.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoji po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 36—	celo leto naprej . . . . . K 40—
pol leta . . . . . 18—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta . . . . . 9—	celo leto naprej . . . . . K 48—
na mesec . . . . . 3—	

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravišče (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 34 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inzeratih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsake 3 po nakazni. Na samo poslane naročnine brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

celo leto naprej . . . . . K 32—	četrt leta . . . . . 8—
pol leta . . . . . 16—	na mesec 2-70

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34.

Na pragu nove dobe.

Jutri se sestanejo v Ljubljani zaupniki Narodno - napredne stranke. Prvič, odkar je izbruhnila vojna, je stranka mogoče sklicati svoje poverjenike na politično posvetovanje. V burji in viharju vojnega časa se je zdelo, kakor da hočejo sovražne sile uničiti vse, kar je naprednega v deželi in somišljeniki Narodno - napredne stranke, vsa njena organizacija, vse napredne institucije, vse to je bilo izpostavljeno popolnemu poginu. Le z največjim naporom in samozatajevanjem so voditelji stranke zadržali sovražni naval ter preprečili, da katastrofa ni povsem uničila vseh funkcij naprednega življenja.

Napredno slovenstvo na Kranjskem je bilo od nekdaj najkrepkejši predstavitelj velike ideje narodnega jedinstva. Po številu se je moralo sicer umakniti v drugo vrsto, toda njega intelektualne in moralne sile so bile vedno vodilne v vseh velikih in važnih narodnih vprašanjih. Ako danes jugoslovanska ideja z neodoljivo silo zmaga v našem ljudstvu, smemo z zadoščenjem reči, da je bil med nami njen Janez Krstnik — slovenski naprednjak. Bil je oznanjevalec Jugoslavije v času, ko so malodušnost in zloba in strah preganjali jugoslovansko mišljenje kot protinarodno, kot nelojalno, opasno in nesmiselno. Reči smemo, da je kruto preganjanje naprednih ljudi v vojni veljalo predvsem neomajnim jugoslovanom; šlo je za to, da se zatrejo vse kali jugoslovanskega gibanja...

Sedaj, ko se zbirajo zaupniki Narodno - napredne stranke k posvetovanju, da premotrijo položaj in da sklepajo, kako in kje je predvsem položiti roke k novemu delu, smajo ponosno zreti v preteklost. Vsi nedostaki, vse pomanjkljivosti napredne politične organizacije so izbrisani, trpljenje je odtehtalo vse, zmaga jugoslovanske ideje je najlepše zadoščenje za preteklost.

Zmaga ideje jedinstva in ogromni preobrat, ki ga je povzročila vojna v vsem mišljenju človeštva, pa sta postavila napredno slovenstvo pred nove velike naloge. Stare metode padajo in z njimi padajo stari programi. Novo življenje se nam obeta in velika svoboda bodočnost našega jedinstvenega naroda zahteva od nas novih načrtov, nalaga naprednemu slovenstvu nove napore. Pozabiti moramo na vse malenkosti nekdanih dni in vse naše misli morajo biti posvečene novemu času, novim dolžnostim. V boju za svobodo, jedinstvo in lastno državo si je danes ves narod edin. Napredni slovenski človek

se danes ne bori za jugoslovansko stvar proti nasprotnikom v lastnem narodu, temveč skupno z nekdajnimi protivniki za njo. Temu spremenjenemu položaju mora odgovarjati tudi njegovo delovanje. V skupnem boju za jugoslovansko državo smo naprednjaki poklicani dati vse svoje sile na razpolago. V naših vrstah je zbran največji zaklad inteligence in čustvenosti. Temu zakladu se velika narodna politika ne more odreči; v plemenitem tekmovanju naprednih idej z naziranjem drugih strank je najsigurnejša garancija smotrenega in uspešnega dela za skupno stvar.

Zaupniki Narodno - napredne stranke se zbirajo v historičnem momentu. Treba je odločilnih programatičnih in organizatoričnih sklepov. Ideja narodnega jedinstva zahteva, da za vselej poderemo meje, ki so ločile naprednega Slovenca od naprednega Hrvatina in Srba, da za vedno odstranimo mizerijo malenkostnega provincializma: napredno jugoslovansko se mora enotno organizirati. Hitiati moramo na novo delo. Vojna je porušila v nas mnogo predsodkov, pokazala nam je mnogo starih hib. Iskati nam je novega razmerja do vseh velikih vprašanj, ki so za našo narodno politiko odločilnega pomena. Svobodna naj bo naša Jugoslavija na zunaj, pa tudi na znotraj. Za to svobodo, ki jo naj uživa ves narod, moramo stremeti z vročim srcem, z jekleno voljo. Dosegli jo bomo v znamenju prave demokracije, ki se zaveda da je široko ljudstvo izvor vse narodne sile. Demokracija misel mora biti izvedena v našem programu in v naši organizaciji, da bomo mirnega srca in gotovi si uspehov mogli s pridom uveljaviti napredne ideje v skupnem delu za našo bodočnost.

Prepričani smo, da se bodo zaupniki Narodno - napredne stranke zavedali velikih dolžnosti in velikih odgovornosti, ko bodo jutri sklepali o programatičnih in organizatoričnih vprašanjih, ki so za bodoče delovanje vsega naprednega jugoslovanstva kar največjega pomena. Z velikim, historičnim činom hoče zaključiti Narodno-napredna stranka svoje delo, ki ga je toliko desetletij in tako uspešno vršila v svojem delokrogu. Zaključiti hoče svoje knjige in račune ter vložiti ves svoj duševni kapital, vso svojo moralno silo v novo politično organizacijo naprednega jugoslovanstva v »Jugoslovansko demokratsko stranko« — zvesta svojim narodnim tradicijam in svojemu historičnemu poklicu. Slaviti hoče novo vstajenje v znamenju jugoslovanstva in demokracije.

Pozdravljeni možje zaupniki na pragu nove dobe!

Jugoslovanski klub pri vitezu Seidlerju.

Dunaj, 31. januarja.

Na povabilo ministrskega predsednika se je vršila včeraj konferenca predstavitev Jugoslovanskega kluba z načelnikom vlade. Konferenca so se udeležili poslanci dr. Korošec, dr. Laginja, vitez Pogačnik, dr. Ravnihar, dr. Vukotič, Fon in Dulibič. V razgovoru z ministrskim predsednikom se je pokazalo, da je razmerje Jugoslovanskega kluba napram vladi ostalo neizpremenjeno.

Mobilizacija ulice?

Iz Celja, 30. januarja.

Nemštvo besni. Naša dosledna, stvarna, mirna in trezna deklaracijska politika je spravila iz ravnotežja celo najtreznejše ljudi med Nemci; kakor v hipnozi sledijo raznim hujskačem, katerih edini posel je bil od nekdaj in je še danes: v tla teptati vse, kar le količkaj diši po pravičnosti napram slovenskim narodom v Avstriji. Tem hujskačem se je vdinjala tudi c. kr. avstrijska vlada in ponovno proglašala slovenske apatema nad našimi zahtevami. Nemški Volksrat, nemški Volkstag, nemške stranke najprejstnejših barv, nemški politiki od vrhovnega Wolfa do domišljavega in suhoparnega Marckhla, nemški časopisje od židovske »Neue freie Presse« pa doli do obskurne celjske vahtarice — vse to se je postavilo v službo one nemške politike, ki ni nič drugega nego negacija vsakere narodne in socialne pravičnosti.

Vse zama! Val narodnega navdušenja, ki je privrel s tako močno silo iz manjšinske deklaracije, se ne da več zadržati. Nas ne strašijo niti z vladnega mesta izrečena sumničenja o pomanjkanju avstrijskega mišljenja, ne odurne denunciacije Volkstagov in Volksratov o stremljenjih za raztrganjem države, ne besnenje nemškega časopisja, ne nepošteni, značajni ljudi ne vredni pritisk Ornigov in podobnih mu bratcev na naše občinske zastope; mirna in dosledna je naša pot, brez razburjenja, brez jeze in brez sovraštva. Ves narod kakor eno telo, oči uprte v edini cilj: jedinstvo našega jugoslovanskega naroda pojde ponosno naprej svojo trnjevo, a častno pot.

To vidijo in jih jezi. Zato so začeli iz svojih arzenalov prinašati stara, obrab-

ljena sredstva: groženj in nasilstva. Grozé z razpustom občinskih zastopov in z novimi občinskimi volitvami. Zanašajo se na to, da je večina najzavednejših volilcev mobiliziranih, in upajo, da bodo oni, kar jih je doma, ob asistenci oblastvenih organov in orožništva volili nezanesljive, neodločne. Volilni imeniki bi se sestavili od vladnih komisarijev tako, kakor bi bilo ljubo Nemcem in vladi. Tako upajo dobiti v večini naših občin takšne občinske odbore, ki bi bili nemškimi oblastmi na vsak migljaj na razpolago, ki bi tudi pod patronanco Claryjevih organov podali protideklaracijske izjave. In končno, če bi vendarle prišlo do plebiscita glede bodoče državne oblike za Slovence, upajo, potem tako ustvarjenih, njihovim interesom slepo vdinjanih občinskih organov vplivati na to ljudsko glasovanje v oni smeri, ki bi bila njim v prilogo.

O tem načrtu bi se dalo mnogo govoriti, a zdi se mi tako malenkosten in tako smešen, da skoro ni vredno izgubljanja besed. V očigled razpoloženju med našim ljudstvom, v očigled dejstvu, da je narodna zavest tekom vojne med nami — v prvi vrsti vsled nezasišanih persekucij — mogočno narasla, osobito tudi med našim žensstvom, bi Claryju le svetovali, naj uboga svoje suferije in naj razpiše volitve: dobil bo odgovor, da se ga bo z žalostjo spominjal še na svoje stare dni, če jih doživi.

Pa še neka znamenja se pojavljajo zadnji čas, sicer se sramežljivo in v prvih povojih. Toda kdor pozna psihologijo našega nemštva, ve tudi, da je to prvi razvojni štadij nemškega gibanja v naših krajih, ki se pojavi vsikdar, kadar si ubožna inteligenca našega posiljenega nemštva ne zna drugače pomagati. Slovensko časopisje poroča te dni, da je nemška policija druhal napadla s kamenjem hišo poslance dr. Verstovška v Mariboru. Tudi iz drugih krajev se čujejo glasovi o pričetku nasilnega postopanja napram Slovincem v nemškutarskih gnezdi. Da v Celju pripravljajo policijo svojat za napad na zborovalce štajarske kmečke zveze dne 4. februarja, tudi o tem se mnogo govori. Sliši se tudi, da je pripravljena celjska policija svojat za slučaj, da bi Slovinci sklicali »nameravano manifestacijsko zborovanje v prilog deklaracijski politiki.

Ulica, gorjača, pobijanje šip — to je zadnji argument nemške politike proti Slovincem bil in — kakor je videti — tudi ostane. Toda tudi tega staromodnega orožja se ne ustrašimo. Nismo se ga v časih, ko naše narodne falange niso bile tako tesno strnjene, tem manj se ga ustrašimo danes.

Spominjamo se dogodkov ob otvoritvi Narodnih domov v Celju in Mariboru, spominjamo se raznih sokolskih slavnosti v Celju in drugod, spominjamo se za nemštvo sramotnega leta 1908: pobijali so nas na tla, padali so revolverji, zvenketale so šipe na naših poslopih, trpeli smo škodo na zdravju in premoženju; toda našega razvoja vse to ni ustavilo, rasli smo v narodni zavednosti in narodnem ponosu, in trdni zavesti, da naših pravic ugonobiti ne more nihče, če tudi jih trenutno teptajo ob tla. Vedno močnejši, vedno številnejši smo vstajali iz preganjanj, in vedno bolj izkristalizirano je postajalo narodno prepričanje širokih mas. S smehljajem na ustih zato tudi zdaj pričakujemo persekucij in teptanja, ker vemo, da je to le novo seme za neprestani razvoj in za utrjevanje naše narodne zavesti. V trpljenju porojeni, v bojih vzgojeni, pričakujemo, glave ponosno pokonci, našega odrešenja in vstajenja.

Zahvalni dar avstrijskih narodov za rešitev cesarja.

V stalen spomin na svojo rešitev iz smrtnih nevarnosti je Njegov Veličanstvo cesar Karol I. v velikodušni ljubezni do svojih voljav daroval znesek 100.000 K za ustanovitev stalnih voljaških domov v garnizijskih mestih zaledja. Hkrati je izrazil željo, da bi se mnogoštevilni darovi, ki jih je prebivalstvo cesarstva že namenilo za spomenike na to rešitev, posvetili istemu namenu. Njeno Veličanstvo cesarica je blagovolila hkrati darovati 100.000 kron za voljaške domove.

Tako se naj vstvari ustanova, začetka po milostni skrbi cesarjevi, namenjena vrlim sinovom naše domovine za njih izobrazbo ter duševno in telesno okrepčilo, ustanova, ki naj poznim rodovom priča o dobrotnem vladanju Božje previdnosti za našo cesarsko rodbino in našo državo, in jih vzpodbuja k ljubezni do svojcev naše armade. Ko je bil pokojni cesar Franc Jožef rešen morilčeve roke, se je v spomin sezidala votivna cerkev. Mi pa hočemo po cesarjevi želji in sledeči svojim lastnim čutilom za naše voljake in branitelje naše domovine ustanovljati voljaške domove v zaledju, ki naj bodo zahvalni dar avstrijskih narodov v spomin na rešitev cesarja Karola iz soških valov.

Pred enim letom so se začeli ustanovljati voljaški domovi v bojni črti. Od tega časa se je vsled požrtvovalne pomoči cesarske hiše in ljudstva ustanovilo čez 900 takih domov, ki vojnikom v fronti posredujejo stik z ljubljeno do-

LISTEK.

O zarjah, ki še niso sijale.

Po geslu, da je treba dati dobi njeno umetnost, so preplavili naši sosedje svet s takozvano vojno literaturo. Vsi od Dehmela do Baira, od Alice Schalek do Roseggerja so stopili na to pot. Literatura je rasla od dne do dne in danes je velika, velika. Morebiti večja nego so si sami želeli. To je tem bolj žalostno, ker ni v nji nič velikega. Niti eden iz njih se ni povzpел nad kričečo maso, ni šel iskati ne sveta, ne človeka, ne resnice — bojna pesem jih je oamila in šli so z njo. Čez sto let bo njihov potomec iskal glasov, ki niso bili glasovi ulice in jih ne bo našel med njimi. In takrat se bo pokazala vsa vrednost te literature in kulture.

Po stoletjih odgovarjajo narodi za svoja dejanja in nehanja. Vnuki se pokoré za grehe svojih dedov. In ko se ozirajo po vzrokih svojega trpljenja, premišljajo o preteklosti. Kdo je izpregovoril pravo besedo v usodni čas? Ali ga ni bilo? Ali je moral molčati?

Tudi pred sto leti smo preživljali veliko krizo svojega narodnega življenja. Danes vemo, kaj je moglo biti takrat, ko bi ne bilo tako, kakor je bilo. Ako iščemo ljudi, ki so razumeli svojo dobo, najdemo edino Vodnika, ki je izpregovoril veliko besedo v odločilni

čas. Nimamo virov, da bi spoznali njegovo pravo mišljenje pred l. 1809. V »Pesmih za brambovce« se nam zdi mnogo tujega in prisiljenega. Vidijo se tuji oziri. Edina pesem, ki je res iz srca, je ona, ki govori o nas:

Soča čigava je,
Drava čigava je
ga bomo vprašali
kdo jih če pit.

Tu nam zavpeni pesnikova misel v pravih domačih glasovih. A kako veličastno zadoni dve leti pozneje »Ilirija oživljena«! Tu je on, Vodnik, naš pesnik — vodnik iz preteklosti v bodočnost. Ali jo je doba razumela prav? Ali smo bili še preslabi, da bi jo razumeli? Ali smo jo razumeli in nismo mogli iti za njo?

In zdaj je stopil pred nas čas, z vso svojo mogočnostjo. Pred nas slabe? Pred nas silne? Našel je nas pri lahkomišelnem rajanju, pri plesu brez radosti, pri življenju brez ciljev. Kaj smo hoteli? Zakaj smo živeli? Zakaj nismo hoteli umreti? Čas je udaril z železno pestjo v sredo naše domovine in mahoma je onemelo vse. Kakor da je nekdo hotel nam povedati, da so tudi resne stvari na svetu. In kaj sedaj, ko ni ne rajanja, ne plesa, ne življenja? Molk. Nismo bili pripravljeni na veliko vprašanje, ki je stopilo pred nas, zato smo molčali. Ali smo tiho verovali, upali, ljubili? Ali smo mislili, da je prišla ura usode, ki je silnejša od nas? Ali smo zaupali v zmago resnice in pravice? Molk. Ko so zapeli milijoni krve-

vo pesem, takrat je rob obmolknil: vedel je, kdo poje in zakaj. Grom topov je napolnil ozračje, dim je zagrnul svet okoli nas.

Tako se je bližala tretja pomlad: bojna pesem je začela omagovati, glasovi so postali hripavi, jok in vzdih ulice je pretresel svet. In kdor je molčal in mislil — ta je spoznal čas in njegovo veliko vprašanje. In je odgovoril po treh letih jasneje nego v prvem trenutku.

Za Božič smo dobili zbirko pesmi, ki je izšla v založbi Omladine. »Mysteria dolorosa«. Naslov bi nam rekel po naše: »Bolestne skrivnosti«. Pesnik sam nam je znan iz »Zvona«. Čitali smo tam pogosto njegovo ime. V tej zbirki je nam podal najlepše iz svojih pesmi in priznajmo takoj, da je s to zbirko obogatil naše najmlajše slovestvo z lepo knjigo.

Pesnik je razdelil knjigo na tri dele: preko »Iskani in spoznani« skozi »Labirint ljubezni« nas vodi v »Inferno« naših dni. In tu najdemo pesmi, ki bodo v njih čez sto let naši potomci iskali odgovor na vprašanje.

Pesnik je dal na čelo zbirke citat iz Nietzscheja in ko čitamo pesmi, razumemo to prijateljstvo. Pot pesnika vodi proč od nas. Hoče biti sam. In ta samota je modrost življenja, kajti »kadar se razmaknejo obzorja — postaneš tujec med ljudmi.« V to iskanje za resnico zavzani tu in tam pesnistična struna, obup nad človekom, nad usodo in slabostjo — pa zadoni nam pesem

samozavesti: v »Himni« in v »Rodnem mestu« vidimo novo pot zmagujočega življenja. Istotako vstaja iz blodenj ljubezni krepek akord spoznanja, zmage in solnčnih višav.

Toda medtem je divjala vojna. In nje odmeve je združil pesnik v tretjem najlepšem delu svoje zbirke. — Tako v prvi pesmi: »Sebi v album« čitamo, kaj se je zgodilo:

Bila je noč, v njo planil je vihar
ko bič užaljenega pra-duha
polje memento strašni prek sveta
in solne neslutnih deviških sol.

Od pesmi do pesmi se nam odkriva naš čas. »Igra na nebu« nam kaže boj:

... Mi pa se križamo,
oljko prižigamo, k bogu se bližamo
jadni in bedni.

»Mrtvemu prijatelju« govori pesnik besede, ki jih čita z njegovih molčečih ust:

»Molčali smo,« je izpoved
najsvetejših skrivnosti.
Molčali smo svoj najsvetejši molk
v njem, kelihu skrivnostno razbrela,
razvela čudežno kot roža vela
se moljega rodu je zlahtna bol.

»Atila« je pesem pohoda — antikrista, anarhista, morilca, razdejalca. »Matjaž« nam doni lepo domače, da jo razume tudi najpriprostejše srce:

Iz naših src se trga krik,
iz naših gor, lesov in polj.
Src milijon — le ena bol
o kralji Matjaž!

Naša srca so v plamenih — čez to zemljo vso lje požar!

Ti spiš, Matjaž? Govori mi,
bolesti plamen sije naš
rdeč, tihi, preteč. Ti spiš, Matjaž?
Ti si sred nas.

Domovina naša je razrušena. »Pogled na vas« daje plastično sliko, ki se konča:

Glej cerkev, hiša, polje, log,
vse čaka kot odprti rok...

Vzdihl domovine segajo čez gore.
(»V polnoč gredo ure.«) — »Za-puščeno.« — »Muka.«

V »Polnočnih sonetih« čutimo čas z vso njegovo globočino:

Mrtve je dan. Le molk njegov živi.
Kriči nesmrtnost smrti na rovač,
kriči življenje, ki umreči noče.

V noči se oglašajo odmevi življenja:

Nocoj pogled moj v vaše duše vidi
in jih vprašuje, sestre po imenu,
po boli, hrepenenju, po imenu.

In v vseh je isto glej: molk in tišina
v polnoč molčeca sveta bolečina.
»Čas, ki te ni še: Vstani, vidi, priditi.

V »Pomladni slutnji« čutimo pričakovanje:

Kot kelihu so naša srca zdaj
brilnosti polna in molčanja...
A bele rože, bratje, razcveto se — bele

ki še v popju spe, — in, sestre, vaša
srca zasveč — na naših prah...

Pariz, 31. januarja. (Kor. urad.) Štiri sovražne letalske skupine so poletele preko naših črt severno od Kompjegna ter dospele le nad Pariz. Valed jasnega vremena so se približale v veliki višini s severne in vzhod, ne strani ter metale bombe na predmestja. Obrnile so se na to proti Parizu ter smetale na desnem bregu Saine skoraj vse svoje bombe. Eksplozije so zahtevale precejšnje število števov zlasti med ženami in otroci. Zadeti sta bili 2 bolnišnici in več hiš je bilo poškodovanih ter sačelo goreti. Ubilih je bilo 26 oseb, ranjenih 50. Severno od glavnega mesta je prišlo do več bojev v zraku. Neko nemško letalo je bilo zbito, oba letalca sta bila vjeta. Eno francosko letalo se je moralo spustiti na tla, oba letalca sta ranjena.

Politične vesti.

— **Shod zaupnikov Narodne** - napredne stranke se prične jutri v soboto točno ob pol 3. v dvorani Mestnega doma. Shoda se udeležijo tudi predsednik štajerske Narodne stranke dr. Vekoslav Kukovec.

— **Sestanek nabiralk podpisov za izjavo slovenskega ženstva** se vrši dne 6. februarja ob 4. popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata.

— **Ptujski občinski svet proti Jugoslaviji.** Te dni je imel ptujski občinski svet pod predsedstvom župana Orniča svojo sejo, v kateri se je bavil z jugoslovanskim (!) vprašanjem. Občinski svetovalec Mastin je stavil sledečo resolucijo: Občinski svet k. kr. deželnega svobodnega komornega mesta Ptuja ponovno najostreje protestira proti težnjam, označenim v jugoslovanski deklaraciji. Njih uresničenje bi pomenilo raztrganje štajerske in razbitje Avstrije. Ta država (jugoslovanska, poroč.) bi bila zadnji kamen v stavbi utesnenja centralnih držav, ki jo grade naši (Nemci) vnanji in notranji sovražniki. Skoro čisto nemško mesto Ptuj, ki je že pred 500 leti imelo nemško mestno pravo (ein deutsches Stadtrecht) in si je v vseh stoletjih ohranilo nemško bistvo (deutsches Wesen), ne sme biti klavna žrtev veleizdajalske avstroslovenske politike. Svoje poštrevnosti ne sme plačati s svojo ljudsko smrtjo (völkischen Tode). Hkratu s svojim najresnejšim ugovorom proti jugoslovanski deklaraciji, opozarja občinski svet na brezmejno, vse nadkriljujoče ščuvanje za jugoslovansko državo, ki je hkratu ščuvanje proti enotni avstrijski državi in proti spodnještajerskemu nemštvu. To med kmetskim ljudstvom vzprijeto ščuvanje postaja nevarno državni in nam. Izvaja se ga očitno in brezobzirno z izrabo vseh sredstev. Temu ščuvanju so izročeni brez varstva, zato odklanjamo vsako tozadevno odgovornost. Nemške poslance pozivljamo, da naj v tesni združitvi v 12. uri stori svojo dolžnost napram državi in nemškemu ljudstvu. — Ne vemo, kaj hoče prav za prav župan Ornič. Že pred dvema mesecema se je že razkorčal in na usta istega Mastina zabil: Feuerwehr, heraus! Da bi šlo tu samo za ponovni protest, to verjemi kdo drugi. — mi nikakor ne! Ore očividno za komedijo, ki jo je insceniral morda spodnještajerski »Volksrat«, ali pa kdo drugi, ki se sedaj poslužuje »dolge roke«. Zdi se nam, da se ne varamo, če izražamo svoje mnenje, ki nam narekuje, da sedi režiser nekje za kulisami — v Gradcu. Le pogledimo: pred 14 dnevi Brežice, kmalu na to Celje, sedaj Ptuj in — lahko gremo med proroke! — sedil bode Maribor, na to še skoro gotovo Slov. Bistrica, Ormož, kaka Radgona itd. Pred dnevi je grozil župan Ornič v svojem »odprtem pismu« poslancu dr. Korošču, da bode kmečko prebivalstvo »im Unterlande« dalo svoj politični odgovor. Brezdomno je, da so Ornič - Lindhard kaj takega želeli in nemara tudi poskusili; pa očividno je uspeh žaltav in iz vsega ne bode nič. Nato je sledila, kot smo že poročali, baharija, da se je 45 občinskih predstavnikov izjavilo proti jugoslovanski deklaraciji. Kdo so ti je famozni občinski predstojniki? Se danes jih ne poznamo! Čemu jih prikrivati, če so tako odločni nasprotniki deklaracije? Ni jih, slep strel in sledi mu blamaža. Blamirani pa nočejo biti ne Ornič - Lindhard, ne graški namestnik — grof Clary... V »odprtem pismu« se dela župan Ornič neverjetno korajžnega, v gori navedeni resoluciji pa se kaže odkrito in očito — bojazljivca. Če kaj, potem mu radi verujemo, da se boji slovenskega kmeta. Tlačil in izbraljal ga je desetletja in izigral. Danes je tega izigral, te nečedne igre konec. On tam zgoraj, grof Clary i. dr., dobro vedo, kje je nevarnost, ki tiči v deklaraciji: ne državi grozi, grozi nadvladavi par desetisočev nemških uskokov. Če se to uresniči, kaj potem? Osamosvojitve v narodnem oziru, bi bila osamosvojitve v gospodarskem in duševnem oziru. Tega se boje in za to so uvedli to komedijo. Iz Gradača doli prihaja. Vlada na Dunaju se je spustila v odkrit boj proti Čehom, zakaj bi ne nastopila zopet pot boja — proti nam Slovincem. Poročali smo o tajnem ukazu grofa Claryja na spodnještajersko orožništvo. Čemu se briga za to, kdo vodi od posameznikov akcijo za jugoslovansko deklaracijo, če ne namerava morda še kaj več? Morda vpliva samo Seldlerjev nastop proti Čehom nanj, morda pa ima naravnost tajna navodila z Dunaja? In potem? Lahko, da segamo predaleč. Vseeno treba, da smo zelo pazljivi in da vsako tako stvar takoj razpravljamo. Če se nam obeta bo, smo nanj pripravljani že danes; in za sabo imamo tudi množico, ki bi mogla v slučaju potrebe — nas nadomestiti in postaviti vodnjem sposobna naslednika. Ta ali oni

nam bode morda očital tudi črnogledstvo. Tudi črnogledi nismo. In končno še: Teh vrstic nismo napisali Orničovi politični osebnosti. Napisali smo jih zgolj samo na račun tistega sistema, ki danes sega proti nam v vedno odkritejšem in očitnejšem boju. Ornič in njegova klika igrajo podrejeno vlogo druge vrste; oni so le izvršujoči vnanji organi, na vrhici aranžerjev. Podobni so takozvanim »Hampelmanom«. Le ker so z vsem v zvezi — odkriti ali prikriti — je neogibno, da tudi njih imena javno navajamo.

— **Hrvatska mladina za deklaracijo.** »Novosti« poročajo: Djački pokret v Zagrebu našel je na živahan odziv i u Osijeku. Osiječka sredjoškolska omladina povelja je akcijo za sakupljanje podpisov za jugoslovansko deklaracijo, te je do sada sabrano več vrlo mnogo potpisov.

— **Stipica Radić in jugoslovanski program.** Voditelj hrvatske seljačke stranke poslanec Stjepan Radić je bil v zadnjem času najzvestejši zaveznik frankovcev, kakor je bil popreje najzvestejši zaveznik menda že vseh drugih hrvatskih strank. Sedaj pa, ko gre frankovcem vedno bolj trda, obrača Radić svojo zastavo in prihaja do prepričanja, da program njegove stranke nadkriljuje v radikalnosti vse dosedanje jugoslovanske programe! V 4. številki svojega glasila »Dom« piše: »Program seljačke stranke širi se i potpuniji i od jugoslovanske deklaracije i od kriskog programa. Jugoslovanska je deklaracija sadržana u programu seljačke stranke cijela i čitava, samo mnogo zgodnije i jasnije, nego je to u samoj deklaraciji. I kriski je program sadržan cijeli i čitav, ako i u skraćenom obliku.« — O jugoslovanski deklaraciji pravi: »Jugoslovanska je deklaracija danas program svih slovenskih stranaka i političara osim dra. Sušteršića i njegove danes neznanke, a sutra možda nikakve kmečke ili seljačke stranke, koja je osnovana sasvim gospodski, odozgo kao po komandi Ta je deklaracija program i hrvatske Starčevićeve stranke prava i najvećega dijela naše mlade i starije gospode. Od Srba su se za nju izjavila dva zastupnika, a sad se čuje, da će za nju izjaviti i srpska radikalna stranka, koja je nekad gospodovala u slavonskoj Hrvatskoj, Bačkoj i Banatu, a pod Rauchom se i Tomašićem istaknula takvim svojim mišljenjem o Hrvatima, kakvo imadu naši pravaši o Srbima, t. j. mišljenjem, da smo mi Hrvati dva posve različna, posve oprečna, pače i dva posve neprijateljska naroda.« — V kriskom programu mu je glavno, da so tu »Srbi prvi pot prekinili sa svojom isključivo srpskom politikom, sa svojim radikalstvom, ili da kažemo po domaću, sa svojom frankovštinom, te su najsvečanije i najformalnije, što se samo pomisliti da se, sa svim demokratskim jamstvima priznali potpuno ravnopravnost svih triju plemena.« — Kaj porečijo frankovci?

— **Jugoslovanski emigranti v Ženevi.** »Journal de Geneve« poroča, da se je 15. januarja vršil v Ženevi v občinski dvorani shod jugoslovanskih emigrantov iz Avstro - Ogrske, ki je soglasno sprejel tole resolucijo: Shod srbsko - hrvatsko - slovenskih emigrantov iz Avstro - Ogrske v Švici pozivlja vlade in narode entitnih držav, da naj smatrajo kot zahtevno pravice in kot kategorično potrebo civilizacije in humanosti ter predpogoji trajnega mira v Evropi željo srbsko-hrvatsko-slovenskega naroda v Avstro-Ogrski, da se osvobodijo in zjedini s Srbijo in Crno goro v eno edinstveno državo, neodvisno in demokratsko, ki naj odgovarja potrebi, da se v Srednji Evropi ustanove narodne države po pravu samoodločanja narodov. Na shodu o govorili dr. Grba, Vladimir Fabjančič, Mehmed Čičić in dr. Veselinović.

— **Oriandova konferenca z jugoslovanskim odborom v Londonu.** V zadnjem času dosedaj imperijalistični »Corriere della Serra« zagovarja sporazum Italije z Jugoslavlani ter pravi, da morata biti v interesu tega sporazuma obe stranki pripravljene na žrtve. Angleški listi poročajo sedaj povodom obiska italijanskega ministrskega predsednika Orianda v Londonu, da se nanašajo sedanje konference na ent. odgovor Cerninu in Herlingu, ki naj bi bil soglasen. Obenem se te konference tikajo tudi vprašanja, kako naj se italijanski vojni cilji spravijo v sklad s cilji ostalih zaveznikov. V to svrhu je italijanski ministrski predsednik Oriando konferiral z zastopniki jugoslovanskega odbora v Londonu. Glasom nekaterih informacij je Italija pripravljena spremiti svoje dosedanje stališče in tudi ententne države hočejo v svoji skupni izjavi spraviti svoje zahteve v sklad z italijanskimi vojnimi cilji. Pri londonskih konferencah gre za to, da se ententne vlade zedinijo na skupni vojni program, ki ga dosedaj ni bilo mogoče doseči, zlasti ker je bila nadziranje o jugoslovanskem problemu popolnoma različno.

— **Pašić in Wilsonova izjava.** »Secolo« poroča, da se je srbski ministrski predsednik Pašić izrazil takole: Niti Srbija, niti Italija nimata vzroka, da bi se yzmenikljali zaradi naših potisov.

Wilsona in Lloyd Georgea. Pašić pravi, da je dobil iz Pariza, Londona in Washingtona formalne izjave, ki morejo razpršiti vsak sum glede namenov entente napram Srbiji in Italiji. Mislil, da ni indiskreten, ker pove, da sta Wilson in Lloyd Georgejev program minimalna programa samo za slučaj, če bi bila ententa prisiljena skleniti mir. V slučaju zmage, v katero Pašić zaupa, bo program teh državnikov popolnoma zadovoljil italijanske in srbske želje.

— **Vojni cilji Bolgarske.** Sofija, 30. januarja. (Kor. urad.) V današnji seji sobranja je govoril ministrski predsednik Radoslavov o vojnih ciljih Bolgarske in o njeni udeležbi pri mirovni pogajanjih z Rusijo. Ministrski predsednik je izjavil, da žele Bolgari časten mir, ki jim zagotovi narodno enotnost. Ta narodna enotnost je edini vojni cilj Bolgarske. Priklonitev Dobruže, mor. pokrajin (srbskih) in Makedonije Bolgarski ni v nasprotju z mirovno formulo »nobenih nasilnih zavojevanj in samoodločba narodov«. Uresničenje te narodne volje mora bolgarska delegacija v Brestu Litovskem braniti in to je storila dosedaj z uspehom. Ministrski predsednik je naglašal težkoče, ki nastajajo vsled različnosti delegacij, izrazil pa je upanje, da bo prišlo do separatnega mira z Rusijo, ki bo približal tudi Bolgarsko splošnemu miru. Zbornica je izvajanje ministrskega predsednika z odobravanjem sprejela ter so na to govorili voditelji opozicijskih skupin, ki so se v imenu svojih frakcij pridružili vladnemu programu nacionalnega zjedinitja. Izrazili pa so svojo nezadovoljnost z nastopom državnikov zavezniških držav napram Bolgarski ter razlagali besede nemškega državnega kancelija, da prepušča grofu Czerninu govoriti o balkanskih zadevah tako, da se Nemčija neče engagirati v vprašanju zahtev Bolgarov.

Za deklaracijo in za politiko jugoslovanskega kluba.

Goriški begunci v občini Zakot pri Brežicah se izjavljajo za jugoslovansko deklaracijo naših državnih poslancev z dne 30. maja 1917 in se pridružujemo zahtevi po samostojni jugoslovanski državi. Sledi 81 podpisov.

Občinsko starešinstvo občine Grahovo na Goriškem v svoji seji dne 24. januarja 1918, se pridružuje soglasno in z navdušenjem izjavi jugoslovanskega kluba v državnem zboru z dne 30. maja 1917 izrekanemu popolno zaupanje jugoslovanskemu klubu ter njega predsedniku dr. Korošču. Gospodje poslanci se naprošajo, da vztrajno delajo na to, da postanemo v naši domovini sami gospodarji ter da se neha strašno prelivanje krvi in sklene trajen in pravičen mir. — Zupanstvo Grahovo na Goriškem dne 24. januarja 1918. Franc Rejc i. r., županov namestnik; Jožef Brovc, podžupan; Matvež Torkar, podžupan; Anton Mavri i. r., zapisnikar.

Glas ranjenih za jugoslovansko deklaracijo. »Hrvatska Država« objavlja: Podpisani sinovi Hrvatske i Slovenije, koji ležimo ranjeni u bolnici milosrdnih sestara, s tiha, ali cijelom pozornošću slijedimo tok borbe za naše narodno i državno ujedinjenje. Odobravamo deklaraciju od 30. svibnja 1917, te u jedno darujemo za spomenik blagopokojnoga dr. Janka Kreka 114 K 10 vin. i kličemo našim zastupnicima, da ustraju nepopustljivo i odlučno na deklaracijskim zahtevima; nek nam prolita krv, žrtvovana mladost i zdravlje ne pomnoži zatiranje, nego nek nam izraste iz toga sunce slobode za sva vremena. Nek se svačko drž! gesla dr. Janka Kreka: Sad ili nikad! — V bolnici milosrdnih sestara v Zagrebu, dne 18. siječnja 1919. (Slijedi 124 potpisa ranjenih Hrvata, Slovenaca i Srba.)

Slovensko ženstvo za deklaracijo.

Za svoj slovenski narod z vsem srcem navdušene žene in dekleta iz Smarja pri Ljubljani se v polnem obsegu pridružujejo slovenski izjavi Slovenk za svobodno Jugoslavijo v smislu deklaracije z dne 30. maja 1917. Sledi 382 podpisov.

Žene in dekleta mirnopoške občine na Dolenjskem se radošno izjavljamo za jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917. Pozdravljamo tudi z globoko hvaležnostjo izjavo prevzvišene knezoškofa ljubljanskega. Tembolji na obsojamo izdajalsko delo dr. Susteršića in njegovih pristašev. — Sledi 1105 podpisov.

Podpisane žene in dekleta se z vsem navdušenjem pridružujemo jugoslovanski deklaraciji s polnim zaupanjem do načelnika. Občine: Semič, Vinjivrh in Kot. — 323 podpisov.

Vse žene in dekleta vasi Grahovo pri Cerknici, Zerovnica in Bločice se z največjim navdušenjem pridružujemo jugoslovanski deklaraciji in zahtevi po samostojni Jugoslovanski državi pod habsburško krono. To bode naše zadoščenje za vse žrtve ki jih v polni meri doprinosamo domovini. Potem bomo vedele, zakaj so krvaveli in mrtvi naši junaki na bojiščih potisov.

V boju za blagor in svobodo domovine nočemo zaostajati za našimi možmi in zato kličemo: Do zmag! — 367 podpisov.

Žene in dekleta vasi Razdrto se soglasno in z navdušenjem pridružujejo majniški deklaraciji vrlj za stopnikov slovenskega naroda v državnem zboru. — Sledi 108 podpisov.

Podpisane žene in dekleta občine Zgor. Tuhinj slovesno izjavljamo, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslov. kluba ter zahtevamo združenje slovensko-hrvatsko-srbskega naroda pod habsburško dinastijo. Zavedajoč se svojih dolžnosti kot varuhinje slovenskega domačega ognjišča, zahtevamo v svojem imenu, v imenu svojih dragih na bojišču, v imenu svojih otrok za ves naš narod združen, samostojnost in neodvisnost. Hočemo, da bodo naši otroci srečni in svobodni občani svobodne Jugoslavije. Našim poslanecem v jugoslovanskem klubu izrekamo zaupanje in zahvalo. Iz dna srca želimo miru v smislu sv. Očeta Benedikta XV., ne miru sile, ampak pravice, ki ga nam prinese le zedinjena Jugoslavija. Prevziš. knezoškofu, slovenskemu dobrotniku Antonu Bonav. Jegliču izrekamo zahvalo za njegov pravičen, odločen nastop. — V Zg. Tuhinju, dne 20. januarja 1918. Sledi 272 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta iz šmihelske občine pri St. Petru na Notranjskem se soglasno pridružujejo izjavam vseh slovenskih strank za državno pravno deklaracijo 30. maja 1917. Jugoslovanskemu klubu zaupajoč, da jim izposluje skorajšnji mir, in njegovemu načelniku izrekajo popolno zaupanje. — 252 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta slovesno izjavljamo da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo jugoslovanskega kluba ter zahtevamo v habsburški monarhiji ujedinjenje našega slovensko - hrvatsko - srbskega naroda. Okraj ormoški; občine: Mihalovci, Mihalovci, Jeruzalem in Plešivica. — 218 podpisov.

Za majniško deklaracijo jugoslovanskega kluba se je izrekla občina Jurjevci pri Ptuj. V občini so nabrali 141 podpisov.

Z Goriškega.

31. januarja.

Tudi nemške delavce nam ponujajo. »Grazier Tagblatt« je bil tako prijeten, da je opozoril nemške delavce na Goričko, pa ne le da bi prišli delat, pomagat, ampak da bi se tudi kar nastanili v goriškem mestu; zlasti vabi kovače, mizarje in silnice vrste na delo v Gorico, češ, toliko so trpeli nemški obrtniki in delavci, sedaj je prilika, da si opomorejo, in zajedno se obrača do kompetentnih oblasti, naj se ozirajo na nemškega delavca in mu pomagajo na pot v Gorico. »Lavoratore« mu je odgovoril prav dobro, da »Grazier Tagblatt« zasleduje samo nemškonaacionalna stremeljenja s svojim apelom. Ne gre za lepo priliko zaslužka za nemškega delavca, ampak za lepo priliko, ki jo hoče izrabiti nemški nacionalizem proti domačemu primorskemu prebivalstvu. Ako bi šlo »Grazier Tagblattu« samo za dobre delavske moči, bi se ne oziral samo na Nemce, marveč na vse delavce brez razlike narodnosti. Mnogo bolj humano in pošteno je, ako se pozove za vzpostavljajvalna dela na Goriškem domače delavce, ki morajo kje proti svoji volji počivati ali delati za borni zaslužek ali stoje na bojišču. Nemci naj ostanejo doma. Primorskih delavcev ne bo manjkalo in tudi ne drugih slovenskih, s katerimi se Nemci ne morejo kosati. Vsekakor se mora storiti vse potrebno, da se spravijo naši delavci domov za obnovo dežele.

V zapadna Brda se morejo vrtni begunci povsodi: v Biljano, Kožbano, Medano in Dolenje. V Furlanijo se morejo vrniti v ves červinjski okraj, v Bracanj, Chiopris, Krmlin, Medejo, Moraro, Coronno, Marlian, Romans, Verso, Vileš in Turjak. V druge kraje je vrnitev deloma dovoljena.

Iz Vrtovina pišejo, kako so zadovoljni, da niso šli po svetu pokušat grenkega begunskega življenja. Prestali pa so hude dneve, kajti laški sovražnik je dobro meril tudi na Vrtovin in prve tri granate so bile priletele naravnost v sredo vasi. Hvalijo tudi gospodično Kunthovo, ki je vztrajala v Vrtovinu sredi vojnih grozot in ki jim pomaga tudi pri aprovizaciji.

Iz Šempasa poročajo, da se šempaski begunci, ki se nahajajo na Kočevskem, kar ne morejo vrniti domov. Prosili so že opetovano in storili sploh vse korake, pa vse zaman. Povedali so gospodarij glavarstvu, da imajo dobra stanovanja in sedaj so prišli po ostalo družino in nekaj blaga, kar so bili tja odpeljali. V Šempasu je že sola. Šempaski otroci pa tavajo še tam okoli brez pouka, ali na glavarstvu se jim celo posmehujejo pri opetovanem popraševanju po potnem dovoljenju. Poslanci, pomagajte!

Iz Gorice: Odprti sta sedaj dve lekarni Ljubč in Pontoni. Prvi lekarnar je vstrajal ves čas v Gorici. Vrne se kmalu k njemu farmacevt g. Miha Košir. Mesnice imamo sedaj 3. Finanica ima svoj urad na Senene mtrgu in deluje tu od početka. Policija uraduje na Korzu Verdi 26, etapno poveljstvo na Korzu Frana Josipa 40. Na Korzu sta dva brivca. Vodovod odpirajo jutraj in popoldne za eno uro. Aprovizacija deluje kakor navadno. Bolniška blagajna posluje v Magistratu ulici. V Rašetu je odprta Kožmanova trgovina. Kuhinja za ubožne ljudi se nahaja v ulici Dogana, mestne delavce v Gladališki ulici. Trgovca Batelj otvori v kratkem tudi svojo trgovino z bicikli, stroji itd. Ne zvoni v Gorici seveda še nič in ure v stolpih kažejo še vedno začetek italijanske vojne. Prišel je domov tudi Tinče Komel z Aljevice, zastopnik 18. mestnega okraja.

Pismo, ki ponuja hišo na prodaj vojno-kreditnemu zavodu, smo videli in se mu čudili. Vojno-kreditni zavod naj kupi hišo v Gorici, Slovensko hišo. Kje sta z glavo? Kdo bi pa

dajal hišo ali zemljišče tuju, ta je izdajca na svojem rodu! V glavnem naj velja: da nikdo ne proda svoje hiše s praznim izgovorom: ne morem popraviti. Vsakdo bo lahko popravil in mora dobiti potrebna sredstva za popravilo. Ako pa že kdo res hoče prodati na vsak način kako hišo ali zemljišče, ako mu ne kaže drugače, potem naj obvesti o tem odbore za obnovo Gorice, da njegova hiša ali zemljišče dobi zopet slovenskega gospodarja! Tujcu pa niti pidi zemlje!

V Renčah je sedaj nad 80 prebivalcev.

Dopis iz Celja.

(Od našega poročevalca.)

Celje, dne 29. jan. 1918.

Za jugoslovansko deklaracijo so se izrekli v zadnjem času občine: Boreci (v križevski župniji), St. Janž pri Sp. Dravogradu, Kraljevci pri Ljutomeru, Sv. Andraž pri Velenju; občine Ročica, Sv. Trije Kralji, Trodova in Drganja (v župniji Sv. Benedikta v Slov. Gor.); Presično pri Koziem; Petrovče, Saljovci v ptujskem okraju; Bohova v mariborskem in Prihova v Konjiškem okraju.

Imenovanja in odlikovanja. Namestniški koncipient dr. Marko Ipavic, sedaj nadzornik taborišča v Wagni, je imenovan za okrajnega komisarja. — Križ IV. razreda sta dobila: poštna oficijantka Franciška Zaveršnik in St. Petru v Sav. dolini ter poštni oficijant F. Fludernik v Ljubnem. — Namestnik Clary je članoma prostovoljne požarne brambre v Rečici ob Savinji Valentinu Delejš in Francu Stiglicu za 25letno zaslužno delovanje na polju požarništva podelil častne svetilje. — Naslov višjega ravnatelja je dobil vodja kopališča v Rog. Slatni, dr. Franc Mulli. Za ravnatelja istotam je imenovan dozdajni ravnatelj kopališča v Radinici Ludvik Lochbihler.

Iz šolske službe. Za nadučitelja v Pohorju je imenovan Frid. Pfeiffer, pri Sv. Antonu na Pohorju Avg. Tomšič, za šolskega vodja v Pamečah Martin Vrečko, dozdaj učitelj v Soštanju; za učitelja pri Sv. Jakobu v Slov. Gor. Karel Urbič.

Učiteljski kot rekvizicijski organi. V smislu odredbe naučnega ministrstva je štajerski deželni šolski svet narodu vsem okrajnim šolskim svetom, da se učitelji ljudskih in meščanskih šol ne smejo več porabljeni za posle, ki niso v zvezi s šolskimi zadevami, ker — četudi so morda v javnem interesu — taki posli vplivajo škodljivo na šolstvo in oškodujejo ugled šole in učitelstva (n. pr. revidiranje priloge, iskanje kovinskih predmetov v zasebnih stanovanjih in pod.). Pozno je prišlo spoznanje, in upamo, da bodo okrajni šolski sveti si vzeli naročilo deš. šol. sveta k srcu!

Če bode sedaj kaj bolje?; Namestnik Clary je v zadnji seji deželnega gospodarskega sveta povedal, da je končno vendar prepričal gospodo na Dunaju, da se štajerska ne more prehraniti iz lastne žetve, ampak da je navezana na dovoz od zunaj. Izoboljšanja prehranjevalnih razmer je pričakovati le, če dobimo zadostne množine žita iz Ogrske in Rumunije. To so pametni ljudje že davno trdili, a grof Clary je bil slep in gluh in je izsesaval ljudstvo do krvi. Čas je bil, da je prišel k spoznanju. Radovedni smo, če bo njegovo »popavljenje« dunajskih krogov kaj zaleglo?

Grof Clary še vedno ne zna šteti. V Gradcu se je nedavno ustanovil novi deželni svet za preskrbo prebivalstva. Siele 24 članov. Ker nas je na štajerskem tretjina Slovincem, bi moralo biti v tej korporaciji 8 Slovincem. Toda grof Clary se, kakor rečeno, še ni naučil računati, in je poklical v ta novi »svet« enega — rec! in šli: enega — Slovence. Kaj, ko bi se mu šli: še posebej zahvaliti za tako — velikodušnost!

Zapora čez sveža jabolka na štajerskem, izdana prvotno do 31. t. m., je zdaj podaljšana do 28. febr.

Iz Celja. (Župan Jabornegg o naših prehranjevalnih razmerah.) Dolgo smo morali čakati, da smo začeli enkrat vsaj napol odkrito besedo z »oficijozne« strani glede prehrane prebivalstva v našem mestu, o katerem vprašanje smo mi v tem listu že večkrat razpravljali. Reči moramo, da se je župan Jabornegg v svojem tozadevnem poročilu, katero je podal v seji dne 18. jan. občinskemu svetu, končno otreseel tistega šablonskega optimizma in tistega smešnega tolaženja, ki je tako čudna lastnost vseh naših talmi-patriotov. Kar se tiče preskrbe z m. o. k., je bilo Celje že dolgo časa prikrajšano in je dobilo že skozi cele mesece samo polovico predpisane množine (namestu 1400 samo 750 g na teden na izkaznico!). Jabornegg se boji, da bo zdaj prehranjevalni urad znižal množino moke za Celje še bolj in sicer na 500 g, in pravi sam, da je pri tej množini živeti nemogoče. Glede krompirja pravi župan, da se je osebo mnogo trudil, da bi preskrbel velike množine. Na Celje bi moral priti, če se računam na osebo 80 kg, 60 vagonov na leto, vendar je mesto samo že to množino znižalo na 52 vagonov. V resnici se je mestu nakazalo 40 vagonov — na papirju. 20 vagonov je dozdaj prišlo, a ves krompir zmarnjen. Toda — pravi župan — prebivalstvo je zadovoljno, samo da je le krompir. Res — odkrito povedano — Celjani so zelo potrpežljivi! — Glede mleka nam je našelki župan razmere zelo obupno: v dozdajnem času je računati s tem, da mleka sploh več ne bo. Vzrok: neprestana rekvizicija sena in slame, ki kmetje sili k prodaji živine, ter povzroča, da tudi živina, kar nam je še ostane, daje vedno manj mleka. Isto bo z mesom. Ker kmetje vsled pomanjkanja krme sedaj razprodajajo svo živino, je računati s tem, da na spomial sploh ne bo več mesa. Mestna občina je zato dala sedaj povoliti velike množine govejega in svinjskega mesa, da ga bo imela za prebivalstvo v časih, ko drugega mesa ne bo. — Glede masti pravi župan enostavno, da je ni; prebivalstvo pa ne vé, kaj naj začne s 3 kg, ki jih dobi oseba na teden. — O pomanjkanju premoga, petroleja in drv smo v našem listu že mnogo in več povedali, nego župan. — Vendar nas pa je vesel, da se je župan končno odkrito izpovedal. Zakaj bi slepomislili s pomanjkanjem transportnih sredstev kakor doslej? Živil enostavno ni, to je resnica, ki se mora prebivalstvu odkrito povedati. Konsekvence iz tega pa morajo izvajati naši diplomati in glodati, da nas čim prej rešijo teh neznoznih razmer, kar-tre smo dosedaj sicer potrpežljivo prenašali. Ali bo ta potrpežljivost tudi takrat še obstala, ko se bo šlo za naše življenje, ne vemo. Brezvestno pa

je, če se uslužbenec magistrata, katerega župan v tako tuđih barvah slika naš gospodarski položaj glede prehrane, vdirajo oni nemški politiki, ki hoče za vsako ceno nadaljevanje vojne, ker se ji sidi, da bi bil mir, ki bi se sedaj sklenil, premalo nemški. Brezvestno je to, pravim, in župan Jaborneg naj pri me svojega uslužbenca Ambroschitza, ki se podpisuje tozadevne hujskajoče oklice, za naša Sicer se mu zna nekoč zgoditi, da bo njega kdo drugi držal za ušesa. Bodimo vedno in povsod konsekvantni, gospodje na magistratu.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 30. januarja.

Gem s obljubljenim denarjem! Naš »Turnverein« je razpisal 50 K nagrado tistemu, ki naznani slikovce, ki so poškodovali Jahnov spomenik. »Straža«, in mi smo povedali, da so storili nemški dijak naše realke. S tem smo onih 50 K menda zaslužili. Zahtevamo, da izroči »Turnverein« polovico razpisane nagrade v našem imenu slovenski dijaški kuhinji. Z ostalo polovico naj pove »Straža«, kam jo ima »Turnverein« poslati.

Socijalni demokrati na »Turnverein« Nemški socijalni demokratje so postavili svojo posebno kandidatno listo, ki naj zastopa organizirane železničarje v »Stavovskih vprašanjih pred ravnateljstvom v Gradcu oziroma generalnim ravnateljstvom na Dunaju. Slovenski železničarji seveda pri tem nimajo opravka. Njim bodo predlagala svoje stanovske zaupnike »Zveza jugoslovanskih železničarjev«. Slovenski železničarji naj se varujejo, pustiti se izrabljati. »Zveza jugoslovanskih železničarjev« bo pravočasno objavila, kako se imajo njene članke držati.

Tudi učiteljske jim leži v ledih. »Marburger Zeitung« napada ravnatelja Schreinerja in ostali slovenski profesorski zbor mariborskega moškega učiteljskega in sicer radi vrščih se preiskav proti nemškimi dijakom »demonstrantom«. Ost vsega napada je v nemški zahtevi, da se mora pripuščati nemške učiteljske kan, didate oziroma učitelje k sposobnostim izpitom iz slovensčine za poduk na spodnještaterskih ljudskih šolah. »Marburger Zeitung« je naliva dovolj, da to tudi sama priznava. Vemo torej, kam pes tako molli; in za to ostanemo kljub vsem zavijanjem — dobre volje!

Naše učiteljske. Naše učiteljske, če vzgledu skore ves slovenski učiteljski naraščaj, ki ga rabimo po slovenskem delu dežele. Kolikor pohaja ta zavod Nemcev, pridejo v vporabo večinoma po Srednjem Staterju, pomami pa tudi po Gornjem Staterju in le malo po mestih našega dela dežele. Poduk na zavodu se vrši seveda nem, ako razum poduka v materinščini slovenskih golencev. Zahteva po usposobljenju Nemcev za poduk po Slovenskem Staterju ni torej nič manj, kot zahteva, da se izrine slovenski učiteljski naraščaj na ljubo nemškemu, ki bi nam potem našo mladino ponemčeval. Če bi se to za moške uveljavilo, bi seveda prišlo potem isto v veljavo tudi za nemške učiteljske. Le teh je toliko, da n. pr. pred vojno za nje ni bilo včasih več let primernih mest. Te bi se seveda potem tudi vrgle na naše šole, v škodo slovenskim učiteljem. Izpremembe na moškem učiteljskem, — če ne razširijo naših narodnih stremiljenj, ki jih imamo do njega — so torej za nas povsem obsegu nesprejemljive. To si naj zapomnijo naši posili Nemci. Več bodeš izgubljati, nam ne kaže za enkrat.

Zločin pisanje nabornika. Minolo soboto se je vračal neki 18letni nabornik preko državnega mostu, očividno proti domu. Nasproti mu je prišel stari deček, ki se mu ni mogel pravočasno izogniti. Podirjala človeška zverina je prišla, la otroka in ga vrgla v mogoben sunkom preko mostove ograje v Dravo. Fantek je utonil in do danes še niso našli njegovega trupla. Prihitevli častniki in vojniki niso mogli preprečiti po bliskoma se odigravajočega groznega dejanja. Množica je stala pred tem dogodkom kot odrevenela, nato pa se je lotila zverinskega človeka, ki ga je hotela lincati. Fanta so izročili mestni straži. — To so dogodki, ki jih danes opazuje, mo z grozo v vedno se množijo slučajih. Eden je okrutnejši od drugega. Povod temu je strašna posurovelost, ki ji je mati sedanja vojna. In vseeno se še vedno naša dežela ljudje, ki jim vojna še ni dovolj, »stajanje« čuva vedno huje in vedno huje raz, saj stajateljansko izganje po nesrečnih privržencih pujske »garde«, ki se naziva »nemška in cesarja zvesta«. In bolje ne bode temu, dokler ne bode strta ta strupeni revolver in s njim vred na tla potepano pujsko »nemštvo«. Koliko gorja, koliko solčincev ima na vesti ta »slovenska, nem, štru prijazna« Ornigova stranka, preneha se vse meje. Naša mladost je dobrosrčna; kadar vidimo na njej nasprotno, je povsod posredni njen vzrok strupeni vpliv, ki ga štri pujske »stajateljansko«. Kdor uničuje to nečloveško družbo, ta vrši delo, ki je stori oni, ki iztreblja strupene kačje zalege.

Kako snajo. V Pobrežju imamo vrsto trgovcev, ki so po veliki večini vsi »stramm deutsche«, čeravno nemški komaj pisati snajo. Občina je velika. Te dni so bile tem trgovcem oddelane večje množice sladkorja. Sladkor so dobivali samo oni, ki so prinašali v zameno sanj jajca po 30 v za komad. Jajca so ti trgovci prodajali po 50 v komad doma, eksportirali pa so jih po 70 v in še več komad. Lepa reč!

Javno oderuštvo. Firma »Mar, tins« (češko ime pove, da so pristali Nemci) je prodajala dne 26. januarja po dva zavita vžgalice, pa samo tistim, ki so sodasno kupili še dva zavita starega, nerabnega »peščenega praška« (za smazanje kovine), vse skupaj za 50 v. Če bi si kaj enakega dovolil kak slovenski trgovec, bi ga kar hitro zasledila roka pravice našega sodišča — radi nedopustnega navijanja cen. Nemci imajo kajpada svoje privilegije.

Grimester vabi posl. Wolfa. — na kmeto. Ko je posl. Wolf bil dne 12. m. m. pred zborovanjem v hotelu »naš vojvoda Ivan«. V Gosposki ulici, ga je pova, bil zani nemški posestnik in stajateljanski agitator Fr. Grimester, da naj pride tudi ven na kmeto, t. pr. v Sloven. Gorice, prire, jati shode za nadaljevanje vojne. Poslanec Wolf je baje obljubil Grimesterju, da se bode vabilu kmalu odvalil. Mi mu svetujemo, da naj ne gre izstavit med naše ljudi in ostane rajne doma! Slovensko kmetstvo ljudstvo pa si naj tudi omisli, kakšna je Grimesterjeva »kmetijska duša«, ki hoče priateljstva — nemških hujškov za poštenje vojna!

Nova slovenska pridobitev. Gospod J. Goloc, veleposelnik in Polja pri Podčetrtju, oči slovenskega plestolca in vojnega kurata Janjka Goloca, je kupil znano gostilno »k Jagnetu« (»am Lamm«) na Tegethoffovi cesti, nasproti glavnemu kolodvoru južno železnice v Mariboru, za ceno 85.000 K. Gostilna ima lep vrt in več sob za tajce. Gostilno priporočamo.

Za slovenske invalide.

Prošnja in poziv slovenski javnosti.

Vojska seka in kolje brez usmiljenja. Žrtve njene so silne in neštete.

Ali moremo mi, ki smo doma na varnem in mirnem, biti njim nasproti brezbrizni? Ne! Mrtvim stavimo spomenike. Ali bomo pa pri tem živih čisto pozabili?

Mrtvim slava in večni pokoj, a živim — pomoči! Ravno ti siromaki, ki so izgubili v krvavem metehu oči, roke ali noge, posluh, pamet... in bodo nosili te sledove vojne do svoje smrti, so vredni našega najglobljega sočutja, a potrebni tudi dejanske pomoči.

Seveda je dolžna skrbeti zanje država, za katero so se žrtvovali. Država bo tudi svoj del storila; a država vendar nima — živega srca. Zato so se poleg državne oskrbe in v stiku z njo stvorile pri vseh narodih organizacije (društva, odbori, naprave), ki so prevzele nalogo, za svoje rojake-invalide skrbeti in jim breme življenja, ki jim ostane itak dovolj težko, kar najbolj mogoče olajšati.

Ali naj samo mi Slovenci svojih nesrečnih rojakov pozabimo? Del našega naroda so, branilci našega domovja, udje našega telesa, kri naše krvi. Kako bi jih mogli mi, ki smo zdravi in celih udov, gledati v njih bedi, pa jim ne pomagati, kolikor moremo?

Iz tega vzroka se je — dovolj pozno — sestavil slovenski odbor za preskrbo invalidov, ki ima svoj glavni sedež v Ljubljani, a želi, da se mu slični odbori pridružijo po vseh slovenskih pokrajinah. Naloga tega odbora je jasna in bo njegove namene odobraval in v veselje pozdravil vsak človeško in krščansko čuteč Slovenec.

Odbor se torej obrača do vseh rojakov in apelira na njih človekoljubnost, rodoljubnost in krščanstvo: Pomagajte ubogim žrtvam vojne, našim rojakom-invalidom kar največ mogoče, da bodo mogli lažje prenašati svojo nemilo usodo! Vsak zdrav človek naj bi čutil v sebi dolžnost, prispevati svoj del k oskrbi in preskrbi teh betežnikov, ki jih je zadela kruta usoda. Hvaležnost za to, da smo sami živi in zdravi, naj nas priganja k temu!

Prosimo zanje materialne in moralne pomoči.

Materijalne. Ako hočemo invalidom pomagati k boljšemu življenju, potrebujemo predvsem denarnih sredstev. Odbor ne misli odvzemati državi njenih obveznosti do invalidov, skrbel bo le, da bodo invalidi prišli vselej do svojih pravic, ki jih smejo zahtevati od države. A v mnogih slučajih bo državna pomoč nezadostna. Ako se hoče invalidom pomagati, je potrebna znatnih vsot. Odbor se obrača zlasti do onih, ki so boljše založeni, in še posebej do onih, ki jim je bila gmotna sreča v vojni mila, da se izkažejo s primerno podporo žrtvam iste vojne.

Darovi naj se pošiljajo »Dobrodelnim pisarni« v Ljubljani, Kolodvorska ulica številka 35.

Invalidom pa se ne pomaga samo z denarno podporo, ampak tudi in zlasti s tem, da se jim preskrbi primerno delo in služba. In v tem oziru apelira odbor na vsake vrste delodajalce in gospodaje, da naj blagohotno sprejmejo invalide v delo in službo s primernim plačilom.

Odbor pa prosi občinstvo, naj uboge invalide tudi moralno podpira s tem, da je do njih sočutno in prijazno, da jih tolaži, pa tudi osrčuje in bodri. Mnogi invalidi so potrti in malosrčni, kar zopet slabo nazaj vpliva na njih duševno in telesno življenje. Takim je treba tolažbe in bodrila, posebno še bodrila k veselju za delo. Brezdelnost, lenoba je največji sovražnik invalidov, je njih moralna poguba. Delo daje veselje do življenja. Zato naj se vsi invalidi navažajo k temu, pa naj se jim tudi daje priložnost, da bode svojim zmožnostim primerno delo. Najprej se mora vsak izvežbati v kakem poklicu, k čemur je večkrat treba nekoliko ali še precej moralne sile, in potem naj tisti poklic res izvršuje.

Poleg brezdelnosti so invalidi izpostavljeni tudi drugim moralnim nevarnostim, med katerimi je v prvi vrsti pljančevanje. Slavno občinstvo se najprosi, da naj ne bo preradodarno s to vrsto tolažbe, ki jim utegne biti pogubna.

Odbor se je obrnil tudi do deželne šolskega sveta, naj se po šolah opozore otroci, da ne bodo ubogih pohablencev zaničevali in žalili, marveč jim zaradi velikih žrtv, prinešenih domovini, skazovali primerno spoštovanje.

Odbor se trdno nadeja, da bo naša javnost imela in pokazala popolno umevanje velike in lepe naloge, ki je nam vsa ta stvar, in da se bo vsi njihovi

boljših močeh podpirala to človekoljubno, rodoljubno in bogoljubno započetje.

V Ljubljani, 29. januarja 1918.

Odbor.

Dr. Lovro Pogačnik, predsednik; dr. Vladimir Ravnihar, podpredsednik; Jan. Kalan, II. podpredsednik; dr. Fr. Jež, tajnik; A. Mrkun, blagajnik; Ign. Nadrah, zastopnik knezoškofijstva; Fr. Ovekar, zastopnik mestnega magistrata; dr. V. Murnik, zastopnik trgovske zbornice; poslanec Josip Gostinčar; sodni svetnik Fr. Milčinski; inženir Vladimir Remec; vladni svetnik Ivan Šubic; Viktor Zore; Fr. Škrbec in Vlacav Vrtovec, zastopnika invalidov.

Iz pravil »Slovenskega odbora za vojne invalide« v Ljubljani.

Namen tega odbora je vsestranska skrb za vojne invalide. V ta namen preskrbuje vse, kar služi v dobrobit invalidom, posebno pa:

1. Dela na to, da se po deželah, v katerih prebivajo Slovenci, ustanove slovenske invalide šole in da se prireajo razni tečajji za invalide;
2. Dela na to, da se v Ljubljani napravi izdelovalnica protez, ki so oskrbovala popravno protez vojnih invalidov, oziroma izdelovalnica za nove proteze;
3. Skrb, da se sestavi statistika vseh slovenskih invalidov;
4. Dela na to, da se invalidom skazuje potrebna spoštovanje. Zato vpliva na šolske oblasti, da se pri pouku v šolah mladina opozarja na zaslugi in žrtve invalidov;
5. a) zbira darove in jih deli med pomoči potrebne invalide;
- b) daje jim posojila, da si morajo ustanoviti lastno podjetje;
- c) posreduje jim nakup domačij;
- d) preskrbuje jim službe v spoznanju s e. k. r. posredovalnico za vojne invalide;
- e) preskrbi invalidom pravno varstvo v slučajih, ki so v zvezi z invalidnostjo;
- f) skrbi, da dobe invalidi, ki bolehalo in hiraljo, zdravniško pomoč in zdravljenje;
- g) posebno skrbi za vojne slepce;
- h) nadzira, kako invalidi uporabljajo podpore in vodijo podjetja, katere so pričeli s pomočjo odbora.

Vesti iz primorskih dežel.

Zveza slovenskih županov po vojni prizadevati občin na Primorskem (Goriško-Gradiščanskem). Podpisani pooblaščenec vabim vse župane po vojni prizadevati slovenskih občin na Goriškem in Gradiščanskem na sestanke, ki se bo vršili dne 14. februarja 1918 ob 3. popoldne in dne 15. februarja 1918 popoldne v Gregorčičevem domu v Gorici, v svrhu nadaljevanja ljubljanskega sestanka od 27. decembra 1917. Prosim polnoštevilne udeležbe vseh zastopnikov slovenskih občin, ker je stvar zelo nujna in zelo važna. Posebna vabila se ne razpošiljajo. — Za predsednika goriške županske zveze, pooblaščen po g. Klančiču: Stepančič, župan.

Županstvo Bovec se je preselilo iz Radovljice v Log pri Bovu, kjer bode od sedaj naprej redno poslovalo. Občinarji se opozarjajo, da pri vseh svojih vlogah vsakokrat navedejo tudi kraj, hišno številko in eventualno še hišno ime, da se na ta način izogne nepotrebnemu težavnemu in zamudnemu polizvedovanju, ker je na Bovec veliko družin z enim in istim imenom. Za vrnitev na svoje domačije je županstvo pri politični in vojaški oblasti vse potrebno ukrenilo in se bo rezultat pravočasno v časopisih objavil. Poljska semena je država obljubila.

Iz Kobarida. Dne 29. januarja je izdihnil naš obče spoštovani gospod dekan Jurij Petercel. Obilo je prestal za časa italijanske invazije, sedaj pa se je vlegel na dobri dekan k počitku, srečen, da je doživel zopet svobodo na Kobariskem. Doživel je starost 74 let. Pokoj mu med nami! V puščevnem arzenalu imajo naši delavci 4—5 kron plačila na dan in so pod najstrožjo disciplino. Nemški delavci na dobivajo za ravno tako delo po 37 kron na dan. Tako je povedal sodrug Oliva na delavskem shodu v Trstu.

Strah potrošnikov v Sibeniku. Ker sodnija ni ugodila zahtevi potrošnikov v Sibeniku, da se jim nakaže poleg potnih stroškov dnevno 30 kron, so po enotedenskem čakalju izjavili, da radi dražine ne morejo nadalje sodelovati. Predsedništvo potrošne sodbe je o tem takoj obvestilo lustično ministrstvo.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje je bil od vrhovnega armadnega poveljstva g. Ivan Havliček, brzojavni in telefonski mojster v Ljubljani, z železnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje za vzorno in požrtvovalno njegovo delovanje. Cestitam!

— Odlikovanja pri državni železnici. Z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje je odlikovan strojni višji komisar ing. Ludvik Terdina. — S srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje je odlikovan prožni mojster Ivan Gorup na Jesenčah; s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetlinje štatiščki delavec Robert Klobučar v Trstu.

— Vpoklic letnika 1910. Pri zadnjem prebiranju za vojaško službovanje za splošno spoznanje iz letnika 1900, ki so pridržani domobranstvu, so vpočlicani na 6. februarja 1918.

— Domovina. Danes dopoldne je izšla prva številka novega naprednega, demokratskega tednika »Domovina«. Novi list ima zelo raznolično in zanimivo vsebino ter prinaša poleg organizatoričnih članov gospodarske članke in gospodarska navodila, poročila poslanca dr. Kukovca; v preglednih sestavih poročila o najvažnejših dogodkih v slovenskih deželah, zlasti na jugu. Dnevna rubrika bo prinašala kakor le videti zanimivosti iz vseh naših pokrajin. Tudi na zdravstvo se bo list oziral ter tudi svojim čitateljem v odstavku: »Vzročni in odpravniki« prikazoval, da se v vseh vprašanih dnevnikih in gospodarskega pomena. Nova je uvedba aforizmov in citatov naših priljubljenih pesnikov in politikov, ki naj podpora z jedrnatimi izreki v člankih izražene misli. Priloge »Srečanja« se hvalijo z vprašanji, ki so aktualni ter zbadajo ves naš sistem in povedo marsikako kruto resnico. Državni pravdnik je razpisal tri točke, na vsaki štiri dni eno.

nil listek, ki je prinesel dogodbno neke kmetice in njeno tragično usodo, ker je prenočila nekakega Rusja. Slučaj je tipčen za razmere na našem jugu. Pobegli pa je državni pravdnik tudi odstavek iz poročila poslanca dr. Kukovca.

— Fr. Kalmus 9. Jutri popoldne se vrši pogreb bivšega tovarnarja zasebnika gosp. Frana Ksav. Kalmusa iz Vel. Colnarske ulice št. 2 na pokopališču k Svetemu Križu. — Fr. K. Kalmus je bil Čeh. Rojen je bil v Pragi ter je prišel leta 1874 v Ljubljano. Bil je marljiv in podjeten mož ter se imamo zlasti njemu zahvaliti, da se je na našem jugu dvignila pečarska obrt do precej visoke stopnje. Svoje znanje v tej stroki si je pridobil v tovarni Sommerseh na Češkem, ki je pozneje prešla v last kneza Lichtensteina. Fr. Kalmus se je udeležil tudi vojen leta 1859 in 1866. V Ljubljani je bil splošno priljubljen ter je podpiral vsa narodna društva in bil član tudi več gasilnih društev. Med svojimi brati Čehi je bil poznan ne le kot izborni družabnik, marveč je imel za vsakega in vedno tudi odprto srce. Zlasti zadnje dogodke ne le na Češkem, marveč tudi na slovenskem jugu, je zasledoval z mladeniškim navdušenjem. Žal mu ni bilo usojeno, da bi doživel uresničenje idealov svojega in našega naroda. Bodi bratu bratska zemlja lahka! Preostali nam še sožalje!

— Četrti Nečrtnosni smrti vyrván z našeho středu muž šlechtý. Pravá, ryze česká duše se oddělila od těla. Pan Frant. Kalmus zemel; jeho vnuvrdě české srdce přestalo bít dne 31. t. m. Po celá distiktě býval opěrným bodem »České Oheč« v Lublani a všeobecně znám i ctěn. Rodiči! Nelepte učimě památku zesnulého když přispěmeme svojí hřivnou »Českému srdci« v nynějši době zvláště šlechtěmu podniku. Přispěvky zašlete »Lublaňské kreditní bance v Lublani« s příjmadým věnováním. Výsledek a určení se oznámí touto cestou.

— Iz ruskega vjetništva. S Berezovka, 30. oktobra 1917. V daljni tujini se spominjam vseh starih tovarišev, posebno bratov Sokolov. Usoda nam je prizanesljiva. Prosim, da se ogledijo. Krepiš Sokolski Na zdar! Naslov: Berezovka. Rota 223, Zabajkalskaja obl. Vzhodna Sibirija, Rusija. — Stanko Gabrilec, Jože Kozak.

— Internirani je bil ves čas vojne do 28. januarja t. l. trgovski sodruknik Ljub. Ljancan Češki kiti Italijanski državljani je. Starši se niso bili pobirjali za to, da bi dobili avstrijsko državljanstvo, pa tudi n. kaka oblast v Avetriji ni zahtevala tega od njih in nikdo jih ni gonil iz države. Živeli smo z Italijo v zavestnih odnosih. Češki rojci so v Ljubljani in ne zna prav nič Italijansko. Vlačili so ga po raznih taboriščih in povsod izpravevali po talijansko. Povsod pa so tudi strelili, ko je Češki povedal, da je Slovenec in Ljubljane in ne zna čisto nič Italijansko. Sedaj ko, nečeno je za nevarni »Italijane« iz Ljubljane puščen na svobodo!

— Slavni Češki kvartet iz Prage bo izvajal v svojih ljubljanskih koncertih sledeča dva prekrasna sporeda: V ponedeljek, 11. februarja: 1. Čajkovskij: Kvartet za godala z D. duru, op. 11. (eden najslavnejših ruskih kvartetov). 2. Beethoven: Kvartet v C. duru op. 59 št. 3. — 3. Dvojak: Kvartet v D. molu, op. 34. — V torek, 12. februarja: 1. Smetanov kvartet v E. molu, »iz močnega življenja«. 2. Mozartov kvartet v D. molu. 3. a) Suk: Meditacija o starosti, škem koralu. — Sv. Vlacelj. b) Borodin: Notturno. — Dvojak: Dva valčka. — V srek teh sporedov obezva v sredini lepo klasično delo Beethovna ali Mozarta, v začetku in na koncu pa krasna slovenska dela Čajkovskega, Dvojaka, Smetane, Suka in Borodina. Lepših sporedov si ne moremo želeli. Predprijata vstopnice se že vrši.

— Iz državne stavbe službe. Stavbni komisar v državni stavbi službi na Kranjskem ing. Ivan Čapek je bil imenovan za višjega stavbnega komisarja.

— Licitacije konj. Meseca februarja se bodo licitirali konji in šrebeta pri razpečevalnici konj (Pferdeverwertungstelle) v Kočevju na šolskem travniku dne 5. in 16. vsakokrat ob 12. uri popoldne. V razpečevalnici konj na Unču pri Rakeku pa dne 6. in 16. februarja ob 10. uri popoldne. K licitaciji se dopusti samo dotični, ki se izkaže z legitimacijo, potrjeno od politične oblasti, da je kmetovalac.

— Ljubljanska glavna pošta nas obvešča, da bo zaradi pomanjkanja prostorov v postnem posloju dohod k oddaljšitvi ovojov od 4. februarja nadalje iz Selenburge ulice. Uradne ure ostanejo iste: Ob delavnih dneh od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure, ob nedeljah in praznikih od 8. ure jutraj do 11. ure dopoldne.

— Za denar ni ljudem danes nič. To se vidi že iz tega, da jih mnogo manj prosi za razpisane ustanove, nego včasih. Zjaj n. pr. razpisuje magistrat že v drugič Jože Jallenev ustanovo za sirote, letnih 84 K do 14. leta, ker na prvi razpis sploh nihče niso vložili ni!

— Razpečevanje naršta stolnega mesta Ljubljane je zopet dovoljeno.

— Iz Zatične na Dolenjskem nam pišejo: Pri nas imamo sedaj lepo in gorko pomlad, danes vreme. Sneg je posod izgnil in ga celo pri hribih ni več videti. Povsod vejejo pomladanske sapice. Leska poganja svoje popke in cela narava se razvija v pomladansko pojave. Zvončiki cveto. Videti in silati sen: že senico peti in tudi ščinkovec se že ozleša. Pač znaki prihoda ljube pomladi. — Vendar se bojimo slabih posledic teh pomladnih znakov, kajti sedaj smo komaj sredi zime in morali bi imeti prav mrzle dneve in noči, imeti bi morali hudo — zimo. Kmetijska pravilica pravi: »Januar (prosil, nec) mrze, da polka, bo sadje v jeseni in moka«. In to nas s strahom navdaja, ker vreme ne odgovarja sedanjim časom. — Naši begunci so veselo — vrnitve v svojo domovino. Razni že »pokaže«. In se pripravljajo za odhod. Niso pa vsi enaki misli. Eni bi radi hitro odšli, da bi zlastno obdelali zemljo in obrezali trte. — Drugi svetujejo, da bi bilo slabo se — prenačiti.

— Iz St. Jerneja na Dolenjskem nam pišejo: Menda ni na celim svetu sedaj tako zapuščenega kraja, kakor St. Jernej. Po 3 dni ni nobene poštno zveze, in če pride pošta je tako obložena da uboga sestrada kleseta ne morejo naprej. Temu se mora odpomesti! Iz katerega vzroka pa ni pri nas več avtomobilske zveze Novo mesto. Krško, med tem ko so po drugih progah, poštni avtomobili ostali? Poštno direktorje prosimo, pa tudi od nje zahtevamo, da nam preskrbi vsaj enkratno gotovo dnevno vožnjo, ker take indolence, ki nam je v veliko škodo, ne bomo več mirno trpeli. — Prizadevati se treh občin.

— Poročilo se je e. in kr. nadzornik v rezervi g. dr. Hugon Pfeiffer z gospodsko Vido 3. auerjevo v izsledne Maurjeve rodbine v Krškem. Mladoma para oblije srečati.

Davek na vojne dobičke. V smislu člena 23. izvršilnega predpisa k cesarski naredbi s dne 16. aprila 1916, dr. sak. št. 103 se naznanja, da bodo izpiski iz plačilnih nalozov o davku na vojne dobičke predpisani pri e. kr. okrajnem glavarstvu v Čr. nomlju od večjega dobička v letu 1916. razpoloženi vsakomur na vpogled med navadnimi uradnimi urami v času od 1. svečana 1918 nadalje skoli 14 dni v pisarni davčne, ga referata pri e. kr. okrajnem glavarstvu v Crnomlju.

Redni občni zbor Zveze južnoštaterjskih obrtnih združenj se vrši v sredo, dne 12. februarja 1918 ob 2. uri popoldne v posebni sobi Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: I. Poročilo načelnika. II. Volitev zveznega odbora za dobo treh let t. j. devet odbornikov in štiri namestniki. III. O organizaciji slovenskega obrtništva na štaterskem poročlo gospod. državni poslanec dr. Karol Verstoršček. IV. Nasveti in predlogi o ustanovitvi mojstrske bolnišnice in podporne blagajne. V. Zahtevo Slovenskeštaterskega obrtništva. VI. Razni predlogi. — Gospodje delegati in povabljeni činitelji obrtništva se z ozirom na važnost zborovanja za nadaljni razvoj slovenskega obrtništva vabijo zanesljivo k udeležbi.

Iz savinske doline nam pišejo: Brani smo v Vašem cenjenem listu, da so se celjski gospodje izrekli proti Jugoslaviji. Celjski glasek ne bo nikomur škodil, naša pravica stvar bo vse eno dosežena, ker mora biti dosežena, ker v dosedanjih razmerah nam sploh ni mogoče živeti še naprej. Ako so celjski očete proti deklaraciji, dobro bi bilo, da se odrežejo tudi jugoslovanskim grosem, ki so jim razgrzili že dokaj žepov. No in če ne storijo pozneje tega sami, morda pa se bo dobrodošlo slovensko ljudstvo naše doline samo spomnilo, da je konsekvence čednost, ki bi se ji tudi celjski fotri ne smeli odreči. Zaukrat bi pa vsakakor bilo bolje, da bi se brigali za preskrbo ljudi. A v tem mestu se mi zdi, da po svečajo čas samim nepotrebnostim. Zato se obračamo vsi, ki živimo v Savinski dolini od aprovizacije a prošnjo do e. kr. okrajnega glavarstva v Celju, naj se vendar enkrat usmili svojega okraja ter malo poskrbi sanj. V par dneh po 3 meseca, kar sme v braslovski občini dobili po pol kilograma reči po kilograma moka na osebo! Prorok nam pa, da nekaj tednov ni nič še pričakovati. Petroleja smo dobili v teh dveh mesecih enkrat po 1/2, in večji posestniki po 1/2, in sedaj pravijo, da že ni za mletiti da ga kmalu dobimo. O milu, cikorki in kavi oziroma kakem nadomestku sploh ni govora. Za mast ne dobimo niti karti Na krompir so menda sploh pozabili. Samo včasih še prekličijo pri cerkvi, da ga kmot, je pod strogo kaznijo ne smejo nikomur oddati, a kje ga naj dobijo oni, ki ga morajo kupovati nam še nihče ni povedal! Dobro bi bilo, ako bi vsaj župani nakupili ne, kaj svinj za domače revno prebivalstvo ter razdelili po primernih cenah mast in meso! Ravno tako je s mlekom. Bilo bi ga morda še, pa strašno primanjkuje krme. Vso krmo rekvirirajo in vsa živina je že zelo oslaba. Sukanca ne dobimo niti toliko, da bi si človek obleko zakrpal, nove itak ne more več kupiti. Ljudstvo je skrajno obupano. Te dni se je izrazila neke čena: »Oh, če nam ne dajo nič, naj nam pošljejo vsaj strupa, da prej poginemo!«. Pa saj na glavarstvu jim je tako vse eno, če poginemo, le kak posameznik, ki lepo ponizno in zelo po nemško prosil, še uživa kako ugodno izjemo! — Da, da rabimo Jugoslavijo, hočemo Jugoslavijo, moramo imeti Jugoslavijo, ker drugače ne moremo živeti, ne moremo se svobodno razvijati v nobenem oziru in zato je naš up in nada na boljše bodočnost, edino kar nas še drži pokoncu, da ne omaga mo popolnoma v teh težkih, burnih dneh. Zato kličemo še enkrat tja na Dunaj našim poslancom, hvala vam za odločen nastop. Vaše ljudstvo, hoče z Vami živeti in trpeti za našo ljubo svobodno Jugoslavijo, pa rajše tudi umreti, kot ne doseči tega našega iz vseh srčasteljivega čitja. Življa Jugoslavija. Življa jugoslovanska demokratska stranka. — Savinske šene in dekleta.

Iz Maribora nam poročajo sledeče: Nameravalo se je sklicati v Narodni dom slovenski shod, ki pa mora za enkrat izostati, ker se ne da na razpolago — prostorov, češ, da ne zadoščajo. Restavracijski prostori in vestibul vnaprejšnje komode 700 zborovalcev. Druga primerna prostora danes v Mariboru ni. Kje se naj sestanemo? Kje naj izpregovorimo jasno, kar nam je na srcu? Ali naj res molčimo ravno mi mariborski Slovenci in Slovenci iz okolice? In to sedaj, ko naganja proti nam podivjana nemška družba svojo mladost, da pobija in napada na javnih prostorih nas in našo mladino? Maribor, Celje, Ptuj — teh troje mest naj s pomočjo očlice zavije sve, tu, da je to samonemška zemlja! V Ptuj, v Celju i. dr., se bodo vršili v bližnjih dnevih veliki slovenski protestni shodi — v Mariboru pa naj molčimo »ker so prostori premajhni!«. Nočemo se prerekat! Ali, gospodje, prosimo, pomislite, je li to ravnanje pravilno? Ne očitajte tem vrstam, da jih je napisal posameznik in, da so izvor mnenja samo enega slovenskega človeka. Narekuje jih mnenje vseh, ali pa gotovo — ogromne večine. Tako ravnanje more izzvati le ne, jevoljo tistih, ki jim je na tem, da v odločnem protestu na zgoraj in spodaj hočejo pokazati, da so siti neprijateljskega divjanja. Prosimo, da se to vaužeje; sicer bi mogli oni, ki smo jih ravno sedaj pridobili, si ustvariti prav čudno mnenje o nas, njih, hovich voditeljih...

Nova tiskarska in časopisna kriza na Hrvaškem. Med zagrebškimi tiskarnami in stavci je prišlo do novih sporov. Dosedanja pogajanja so potek

22.000 frankov za ubitga moža. Nemška vojna uprava je dala za posredovanje političnega departamenta izplačati vdovi švicarskega stražnika Zuserleja, ki je bil v službi 23. junija 1917 ustreljen od nemškega dragonca, znesek 22.000 frankov.

Megla v Berlinu. V Berlinu je bila te dni še mnogo hujša megla kot v Ljubljani. Vsled megle se je pripetilo več nezgod. Tako je na severnem pristanišču padel v vodo neki dvoprežni voz z voznikom. Voznik in konji so vtonili. Vsled megle sta trčila dva vlakla in je bilo več oseb težko poškodovanih. Po ulicah je prišlo več ljudi pod voze in so več ali manj poškodovani.

Nemška državna banka kupuje srebro. Nemška državna banka hoče izkoristiti visoke cene srebra na svetovnem trgu za popravno nemške valute, za to posvaja obliko, sivo na prodajo svoje srebrnine. Za čisti gram srebra je določena jednotna cena 13 fenigov. Srebrni predmeti se unovčujejo tako, kakor so se poprej zlati. Kdor jih prinese, dobi umetniško izdelano spomnico.

Aprovizacija.

Stranke v III. okraju na Rimski cesti prosijo merodajne faktorje pojasniti, zakaj — se kruh šele opoldan razdeljuje mesto zjutraj kot do sedaj. Pri zadeti odločno protestiramo, da bi vsako jutro morali oditi v šolo in urade ob goli vojni kavi in čaju. — Eden za vse.

Pomanjkanje otrobov. Za otrobov je nastalo silno pomanjkanje, tako da Deželno mesto za krmila niti približno ne more ugoditi vsestranskim naročilom. Bati se je pa še hujšega, da bo otrobov sploh zmanjkalo. Če ni žita in melje, tudi otrobov ne more biti. Po naših mlinih delo do malega stoji. Od drugod pa ni dobiti nobenih otrobov. To naj zvedo naše občine, ki veliko naročajo, dobe pa tako malo, da ni mogoče otrobov deliti na številne naročnike.

Premog na rujavu izkaznice (za peči) se bodo oddajali po sledečem redu: Na vsak odrezek št. 3 rujavu izkaznice se dobi 50 kg premoga, ki stane 3 K 50 vin. Na prvi odrezek rujavih izkaznic se ne sme več oddajati premog za slučaj da bi kateremu prodajalcu zmanjkalo premoga, se ima zgledati takoj v mestni posvetovalnici. Stranke in trgovci se opozarjajo, da se strogo drže določenega reda.

Na izkaznice za I. okraj se dobi premog pri g. Struplju, Radeckega cesta št. 14 in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja, na št. 4 dne 8. februarja, na št. 5 dne 9. februarja, na št. 6 dne 11. februarja.

Na izkaznice za II. okraj se dobi premog pri g. Pleškotu, Hrenova ulica št. 13 in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja, na št. 4 dne 8. februarja, na št. 5 dne 9. februarja, na št. 6 dne 11. februarja.

Na št. 7 dne 6. februarja, na št. 8 dne 7. februarja, na št. 9 dne 8. februarja.

Na izkaznice za III. okraj se dobi premog pri g. Rihterju, Trnovska ulica št. 1 in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja, na št. 4 dne 8. februarja, na št. 5 dne 9. februarja, na št. 6 dne 11. februarja, na št. 7 dne 12. februarja, na št. 8 in 9 dne 13. februarja.

Na izkaznice za IV. okraj se dobi premog v mestnem skladišču pri Narodnem domu in sicer onega dne, ki bo določeno na pisalnem listu mestnega magistrata. Premog se ta okraj se plača na mestnem magistratu srednja hiša pritišče in sicer dne 4. februarja od št. 6. do 12. ure dopoldne in od št. 2. do 6. ure popoldne.

Na izkaznice za V. okraj se dobi premog: a) pri Uherju, Slomškova ulica št. 13 in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja, na št. 4 dne 8. februarja, na št. 5 dne 9. februarja; b) pri g. Schifferju na št. 6 dne 5. februarja, na št. 9 dne 6. februarja, na št. 13 dne 7. februarja, na št. 14 in 15 dne 8. februarja.

Na izkaznice za VI. okraj se dobi premog: a) pri g. Struplju, Radeckega cesta št. 14 in sicer: na št. 1 dne 12. februarja; b) pri g. Poljeu, Komenskega ulica št. 1 in sicer: na št. 2 dne 5. februarja, na št. 3 dne 6. februarja, na št. 4 dne 7. februarja; c) pri g. Trdinu, Slomškova ulica št. 13 in sicer: na št. 1 in 3 dne 5. februarja; d) pri g. Lampretu, Kolodvorska ulica št. 24 in sicer: na št. 9 dne 5. februarja, na št. 10 dne 6. februarja, na št. 12, 14 in 17 dne 7. februarja.

Na izkaznice za VII. okraj se dobi premog: a) pri g. Tavčarju, Družinska cesta, Bežigrad in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja; b) pri g. Treotu, Cesta na Rudolfovo železnico in sicer: na št. 4 dne 5. februarja, na št. 5 dne 6. februarja.

Na izkaznice za VIII. okraj se dobi premog: a) pri g. Zdravju, Ahacjeva cesta št. 10 in sicer: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja; b) pri g. Hribarju, Bohoričeva ulica št. 32 in sicer: na št. 4 dne 5. februarja, na št. 7 dne 6. februarja, na št. 9 dne 7. februarja, na št. 6, 8 in 10 dne 8. februarja; c) pri g. Karblinu, Selo in sicer: na št. 11 in 13 dne 5. februarja, na št. 15 dne 6. februarja.

Na izkaznice za IX. okraj se dobi premog pri g. Pleškotu, Hrenova ulica št. 13 in sicer: na št. 1 dne 11. februarja, na št. 2 dne 12. februarja.

Na izkaznice za X. okraj se dobi premog pri g. Uherju, Kranjska stavbna družba: na št. 1 dne 5. februarja, na št. 2 dne 6. februarja, na št. 3 dne 7. februarja, na št. 4 dne 8. februarja, na št. 5. dne 9. februarja, na št. 7 in 8 dne 11. februarja.

Po končani prodaji morajo trgovci takoj predložiti magistratu vse odrezke in sporočiti koliko imajo še v zalogi premoga.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Povišanje naročnine za „Slovenski Narod“ s 1. januarjem 1918.

Po pošti velja:

celoletno . . . . . K 36.—
1/2 letno . . . . . „ 18.—
1/4 letno . . . . . „ 9.—
mesečno . . . . . „ 3.—

Za Nemčijo K 40. Za vse druge države K 48.—

V Ljubljani velja:

celoletno . . . . . K 32.—
1/2 letno . . . . . „ 16.—
1/4 letno . . . . . „ 8.—
na mesec . . . . . „ 2/70

Položnice so prejeli vsi naročniki in prosimo, da se jih poslužijo pravočasno da jim pošiljanje ne preneha. Neplačnikom se bode list zastavil v sredo 23. januarja.

Posamezne številke stanejo 14 vinarjev

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Brez posebnega obvestila

Podpisani naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naša ljubljena, predobra teta in stara teta, gospodična

Josipina Klein

danes, po dolgem mukopolnem trpljenju ob 6. uri zjutraj v 81. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb najne se vrši v soboto, dne 2. februarja t. l. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti v Stritarjevi ulici hiš. št. 5, na pokopališču k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v večih cerkvah. Venci se v smislu pokojnice hvaležno odklanjajo.

V LJUBLJANI, dne 1. februarja 1918.

479 Zalujoči ostali.

Učenec za ključavnčarsko obrt se sprejme takoj. Proda se tudi železna pos. Kje, pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Večje stanovanje

Išče starna stranka. Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«.

SLUGA

se sprejme takoj v KINO IDEAL.

Okvirji za slike, slike, hišne orodje, kletni pritoli, nagačen jastreb, železna blagajna, lesna miza vrtni stoli, harfne cifre, kletna ptičja siara in popolnoma nova se prodajo. Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«.

Postrežnica

za nekaj ur dnevnega dela se sprejme pri O. Wolf, Marija Terezija c. 4/III.

Sprejmemo za večjo prodajalno v lepem kraju na deželi trgovskega poslovanja oz. poslovodinjo.

Nastop po dogovoru. Ojerte na poštni predal 13 v Ljubljani gl. pošta. 448

Pri Deželni mestu za krmila v Ljubljani se odda mesto 495

Knjigovodstvenega uradnika: Plača po dogovoru. Osebna predstava potrebna. Prošnje z dokazili sposobnosti do 15. febr. 1918.

Naložba kapitala.

2 hiši za najemnike v velikem mestu na Spod. Štajerskem v bližini kolodvora, z električno razsvetljavo in vodovodom se prodajo za 220.000 K. Več se izve pri: Die Verwaltung des Realitäten-Markt Graz, Hammei naga-se 6 (1115).

Koncipijenta

za prakso Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«.

Vzajem na račun

gostilno v Ljubljani

za takoj ali za mesec manj. Naslov v upravištvo »Slov. Naroda«.

Več tesarjev in mizarjev

proti dohodu plačilo sprejme ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11.

Trgovski poslovodja

starejša moč, se išče za večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Nastop takoj. Ponudbe pod »zanesljivo 481« na upravištvo »Slov. Naroda«.

Proda se enosredna ropana

velika hiša

moderna stoba, dve koncesiji in deset strank v ljublj. predmestju. 442 Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

Modistinja in prodajalka

se takoj sprejme. Ponudbe pod šifro »500-363« na upravištvo »Slov. Naroda«.

Dve dekli

za kmetijska in domača dela išče baton B. Maruzzi grajski v Odolini pošta Materija Istra. 490

Spretna pomočnica in vajenka

za šiviljsko obrt se takoj sprejme. Mod. salon Setine Kongresni trg 6.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštarnem povzetu Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kran.

Modistinja

boljša moč se sprejme takoj. Ponudbe na upravištvo »Slov. Naroda« pod »Modistinja/474«.

Proda se

oprava za trgovino in pernice

Poišče se: Dolmatinova ul. št. 5. Visoko pritličje doma. 474

Kupi se hiša

v prometni ulici mesta Kamnik eventualno zamenja za svojo nekdanjo Budnarjevo. Kupi se tudi voz za preplavo pokalic. Alojzij Cerar v Lukovici.

Izjava.

Dovoljujem si vsem svojim cenjenim odjemalcem in trgovcem naznaniti, da sem svoj nadpis trdke »Vučković & Šibenik« zamenjal z nadpisom »Gjorgje Vučković«, in sicer iz razloga, da jamčim za vsako kupčijo, sklenjeno s svojimi cenjenimi odjemalci, sam. S svojo široko znano dolgoletno trgovsko prakso, solidarnostjo in temeljitim razumevanjem glede izvrševanja svojih trgovskih dolžnosti napram vsem cenjenim odjemalcem, zagotavljam cenjeni javnosti, osobito v teh težkih časih, zadovoljiti vsakogar s točno postrežbo in s primernimi cenami, ter z vestnim izvrševanjem vseh cenjenih naročil. Osobito priporočam vsem cenj. kupovalcem in trgovcem svoj neprekosljivi kavni nadomestek s sladkorjem »Mika La in široko znani in mnogo zahtevani prah »Sopuline« za pranje perila, kakor tudi vso drugo špecerijsko blago po primernih cenah.

Z velespoštovanjem

Gjorgje Vučković.

Prva zagrebška agentura in komisij. ska trgovina špecerijskega in kolonialnega blaga na debelo, Zagreb, Nikoličeva ul. 9.

»Kustniška propaganda«
»Ljubljani — Ljubljana«
»Ljubljana — Ljubljana«
»Ljubljana — Ljubljana«
»Ljubljana — Ljubljana«
»Ljubljana — Ljubljana«

S. 164, Pr.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov na Kranjskem:

1. V Fari v kočevskem okraju s sedežem na Petrinji z letno plačo 1.000 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za uradna pota v Oslinico in Banjaloko 3000 K na leto;
2. na Grosupnem v ljubljanskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
3. v Logatcu s sedežem v Planini z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik ob občini Planina še posebno doklado letnih 500 K;
4. v Ložu z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
5. na Reki v kotskem okraju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega uživa zdravnik za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka prosto stanovanje z vrtom in vinogradom;
6. v Senožečah z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
7. v Trebnju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
8. v Žužemberku z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za zdravniške uradne dneve v Ambrusu, Ajdovcu in na Smuku 800 K letne odškodnine in 400 K stanarine od zdravstveno-okrožnega zastopa.

Prošilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 22. februarja 1918

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, nevnanosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Oddeželnega odbora kranjskega

V Ljubljani, dne 22. januarja 1918.

Lesena, letna in železna okna in vrata

proda A. Pollak, Kranj 18. 251

Velika hiša

z vrtom itd., pripravna za trgovino, se v Kranju prodaja. Naslov pove upravištvo »Slov. Naroda«.

DELAVCE

lesne stroke, zlasti večje strojne mizarstva, parne žage i. t. d. sprejme takoj v službo strojna tovarna Sam. & Co. v Ljubljani, Metelkova ul. 4. 29

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje eventuelno 1 večja soba, kuhinja ter pritliklani išče mirna stranka za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »A. B./482« na upravištvo »Slov. Naroda«.

Proje se vešč

ob enem vinovar, tudi invalid za trajno službo. Za hrano in stanovanje se bode skrbelo. Kje, pove upravištvo »Slov. Naroda«.

Kupim psa jazbečarja

čiste pasme, brezhibne zunanosti, kratkodlake, črne ali rujavke rdečkaste barve, starega 6—10 mesecev, srednje velikosti. Ponudbe: poštni predal 300, glavna pošta Ljubljana.

Miklos Lakatos

Fany Lakatos roj. Kastelic

poročena.

Perolin

Cerknica

Dva velika sporeda v

KINO CENTRAL v deželnem gledališču.

Petek 1. in sobota 2. februarja

Dežilvaj slavnega detektiva Tom Sharka v štirih dejanjih.

Deficit.

V glavni vlogi ljubljene občinstva ALWIN NEUSS.

Ni za mladino

Nedelja 3. in ponedeljek 4. februarja

Repoštevova ženitev.

Umetniški film neprekosljive lepote in sijaja.

V glavnih vlogah P. Wegener - Lydia Salomanova.

Prve predstave vsak dan tudi za mladino.

POZOR! Predstave se vrše v delavnikih ob 4., pol 6., 7. in pol 9. zvečer, v praznikih in nedeljah ob pol 11. dopoldan, ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer.

Podružnica Ljubljana. JADRANSKA BANKA Podružnica Ljubljana. Rezerve: okrog K 1.000.000.—

SPREJEMA: Vlogo na knjižico in jih obrestuje po čistih 4%. Vlogo na tekoči in širo račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPIJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst. Podružnice: Dubrovnik, Buzanj, Metković, Split, Šibenik, Zadar.

ESKONTA: Menice, devize, vrednostne papirje itd. IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. DAJE PREDUJME: na blago, ležaje v javnih skladiščih. PREVEZMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: JADRANSKA. Telefon št. 257.

Stanje vlog koncem novembra 1917 ca. K 200.707.000-70.

Glavnica K 40.000.000-.

Podružnica
v Ljubljani**Češka industrijalna banka**Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. ::

:: Kredite za aprovizračne nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Šročke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Trgovski učenec ki ima pri-
merno šol-
sko izobrazbo, vešč slovenskega in
nemškega jezika, se takoj sprejme
v trgovini z mešanin blagom A. Pla-
ter, Slov. Bistrica, Štajersko. 485

**Moje se za takoj ali pozneje od mir-
ne, stalne stranke, 2 osebi, kateri sta
malo doma, prostorna zračna**

soba in kuhinja.

Ponudbe pod „Stalna stranka“ na
upravo „Slov. Naroda“.

500 kron nagrade

plača hino „IDEAL“ tistemu, ki pri-
pomore do tega, da se dne 22. janu-
arja t. l. nkradeno hima „Vot-
e Godanken“ in Pension Trud-
chen“ nepoškodovana zopet dobita
mozi! 494

Vzajem v najem
manjše posestvo

na dolini (ne več kot 2 uri od Ljubljane)
eventuelno tudi kupim manjšo kmetijo
(za približno ceno 15.000 K). Polzve se
lahko tudi pisмено pri Jeri Motovski,
Rožni dolini 198, p. Vič. 478

Kaval nadomestek I. a

„AIDA“
pralni prašek

„ADRIA“

dišave ter vse drugo špecijsko in
kolonijalno blago dobi se vedno pri
Filipu Šibenik, Zagreb, Jadranski trg 1. 310

Proda se
6 zidanih poslopij

z opako kritih ob okrajni cesti ležečih,
po ure od kolodvorja večjega trga in
1/4 ure od premoškega oddaljenih z
vrhom in sadonosnikom na Spod. Staj.
Poslopja so porabna za trgovino, peka-
rijo, gostilno in mesarijo. Plačilni po-
godi ugodni. Ponudbe na upravištvu
„Slov. Nar.“ pod št. „489“. 488

Šenitna ponudba.

Vdovec, dobro situiran, najboljših let
z 4 otroki, z obširnjo posestvom v
romantičnem kraju. Pogoji: dobroso-
nost, ter izurjenost in veselje do
kmetijskega in otrok. Prednost: starejša
dame, ali vdovec brez otrok. Le resne
ponudbe s sliko pod „Jutranja zarja“.
Pošta Meža ob Dravi (Miss an der
Drav) Štajersko.

Pozor! 383

Prva dolenskijska registro-
vana vinska trgovina Anton
SEKULA, Kostanjevica De-
lenska, ima 400 hektov vina
šilerja in 100 hektov belega
vina na prodaj, cene po do-
govoru. Cenjenim kupcem se pri-
poroča zgoraj imenovana trdnica.

Zahtevajte grafo in franko cenik
velikonočnih, binkoštnih
in dunajskih umetniških razglednic po en
gros senah za prodajalce. Kot produkti so-
riment pošljemo 300 velikonočnih, binkoštnih
ljudskih, godovnih, cvetličnih in umetniških
kart v barviti, blestni, zlatem blestku so-
brano za 25 K. Pošljite na po povrtju. Te-
ma za knjižničar ADLER, ZEISEL & Co.
Dunaj, Praterstrasse 56 odd. 15. 153

Josip Jug

plekarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

se priporoča cenjenemu občin-
stvu za vsa v to stroko spadajoča
dela. Jamčim da delam samo s
pristnim firnežem.

Solima in točna postrežba.

350

Kdor namerava prodati še kaj
! KOSTANJEVEGA LESA !

naj ga ponudi takoj trdnici
J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Zemljišče na barju na prodaj.

Na desnem bregu Ljubljanice med „Kamnikom“ in „Jurjem“ ca 300 m od
brega oddaljeno, je na prodaj zemljišče v obsegu 7 hektarjev. Zemljišče je
travnjak z govejo krmo in je sposobno za njive ker ga najvišja voda ne poplavi.
Istotako je na prodaj zemljišče v obsegu 9 hektarjev travnikov na Boku pri
Sorovnici. To zemljišče obstoji iz dveh, blizu ležečih kompleksov poleg okrajne
ceste. Ponudbe sprejema in pojasnita daje

Uprava posestva Josip Lenarčič na Vrhniki.

Spirituoze
kot konjak, vinski destilat, likerje, slivovko,
dobavlja izveza preste

D'Elia & Holujevič, žganiarna konjaka in tovarna likerjev,
ZAGREB.

Naslov za brzojavke: **Holujevič, Zagreb.** 485

Vsaka dama naj čita
mojo velezanimivo navodilo o
modernem negovanju grudi.
Iskušen svet pri vpadlosti in pomanj-
kanju bujnosti. — Pišite zaupno na
Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko
Schanzstrasse 2. odd. 41.

Velika izbira
najnovejših umetniških razglednic.
Marija Tičar, Ljubljana.

Ponos hišne gospodinje. **Najboljše nadomestilo za** **Veselo likarico.**

perilni škrob**„DANIA“**

Var: j perilo, učinkuje samostojno
se v vodi popolnoma raztopi.
c. kr. dež. kem. prekuševalnici in Sploš.
avstr. lekarn. društvu preiskano.
Za perilo z najučinkovitejšo popolnoma
nevarno.

Besede in slike postavno varovane.
Lastnost: „DANIA“ vsebuje v sebi vsa svojstva originalnega škroba,
kakor pšenčnega, riževga, ječmenovega, krompirjevega in su-
rovega in se je zamore uporabiti za vsake industrijske in domače
namene. Z „DANIA“ obdelano perilo, blago in drugi predmeti se ne pokvarijo,
ker je „DANIA“ popolnoma neškodljivo.

Nepogrešljivo za vsako gospodinjstvo, bolnišnice, samostane, pralnice, industrijske
obrate itd. Dobi se je v vseh lekarnah, drogerijah, s ceteri trgovinah,
parfumerijah in specializiranih trgovinah. Dobi se v originalnih zavojih z
natančnim navodilom po 80 vin. in K 1-50.

Za posamezna mesta in kraje na Kranjskem se odda solventnim trgovcem samoprodaja
da se izloči verizna barantja. Preprodajalci dobe učinkovito reklamo in visok popust.
Tozadevna vprašanja je nasloviti na:

„DANIA“, centrala:
Dunaj, II. Praterstrasse 50.
Telefon 40.273.

350

Srbečica, hraste, izpuščaji
izginejo kar najhitreje po uporabi „Dr. Fiescha original-
nega rujavega mazila“. Brez duha in ne omaže. Mail lon-
ček K 2-30, veliki K 4-—, družnška porcija K 11-—.
Dr. E. Fiescha's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

532

Čaj „Rubikan“

postavno varovan

1 paket = 100 kartonov šte. 1 . . . . . K 40-
1 „ = 100 „ 2 . . . . . „ 80-
1 „ = 100 „ 3 . . . . . „ 160-

Razpošiljanje proti vplačavi zneska ali po povzetju.
Trgovcem na debelo popust. Zastopniki se iščejo.

Lang & Komp., prodaja čaja „Rubikan“
OSJEK, Slavonija. Telegrami: Langcomp. 3988

V izučanje kot 443

laborantinja

se sprejme takoj deklica z dobro šolsko izobrazbo. Predstaviti
se je v c. in kr. tovarni za glino v Mostah med uradnimi
urami.

G. F. Jurásek
uglaševalec klavirjev in trgevec z glasbilo
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Edina klenca, trdnica za uglaševanje
klavirjev in harmonijev ter popravila
vseh glasbil. Vsa ta dela izvršujem stro-
kovno in cen. Glasbenim šolam ugla-
šuje istično in **G. F. Jurásek.**

477

1 vagon**dobrega dolenskega vina, belo in rudeče****na prodaj.** 483

Takojšnje vprašanje na
poštni predal 151, Ljubljana.

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
LIUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog . . . . . K 66.800.000-
hipotečnih in običajnih posejil . . . . . „ 27.000.000-
rezervnega zaklada . . . . . „ 2.500.000-

Sprejema vloge vsak delovnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru. 159

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varovanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Poseja na zemljišča in posestva na Kranjskem proti
5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti
najmanj 1% oziroma 1 1/2% odplačevanju na dolg.

V podporo trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

stalno stanovanje

4-6 sob v moderni hiši ali villi. Gospo-
darje, ki nameravajo kakšne spremembe,
prosi obvestila: **Fr. Mulec**, sedaj Gra-
dec, Nibelungengasse 2. 404

Rodbina 3 osebe išče delo vajeno

služkinjo

znati mora tudi nekaj kuhati. Dobra
plača in hrana. Nič nastavljanja. Po-
nudbe pod „Ravnatelj/441 na upravo
„Slov. Naroda“ ali osebno. 441

Toaletno milo

modenjske (Lebkuchen), gumirane,
babe, salmjak v kostih, bele gola-
time i. t. d. nudi v večjih količinah
najcenejše, postavno avstrijska trgo-
vina **Northold Neumann, Zagreb.** 426

PRODAJA

se po zmernih cenah v večji množini
opije, vermet vino in dobro
milo za pranje v večjih kosih
pri trdnici

A. Kušan, Ljubljana,
Karlovaška cesta štov. 15.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, ku-
min, janež in druga seme-
na kupuje vedno in v vsaki
množini, ter plačuje po naj-
višjih dnevnih cenah
trgovska firma

J. Kušan, Kranj, Gor.

441

Nikakih

strganih nogavic več.

Iz 6 parov strganih nogavic dobite 4
pare celih lepo popravljenih proti ceni
K 1-50 za par. Nosijo se lahko tudi
v nizkih čevljih. V popravilo se spre-
jemajo vse strgane nogavice različne
kakovosti. Prosi se, stopal ne odre-
zati, česarvno so popolnoma strgana.
Sprejemališče v Ljubljani: 304

Trgovina „Vrt Gorenjki“, Pogačarjev trg 1.

441

Toaletno

milno nadomestilo

parfimirano, elegantno oprem-
ljeno, 2 1/2 tuc. vsebina kartona.
Cena franko K 26-50, proti vpo-
slatvi zneska ali primernemu na-
plačilu. Dobavlja:

Lang & Co., Osjek 1,

Hrvaško, Zupni trg 1.

Naslov za brzojavke:

Langcomp, Osijek.

441

LASNE KITE

najboljše kakovosti po 10,
14, 18, 20 in 24 kron; lasne
podloge in mrežice, lasne
masti, puder itd.

Kupujem zmedene

ženske lase.

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošiljanja v
vojaške službevanja je lokal
odprt samo zapredajo blaga in
sicer vsaki dan samo od 9 do 1 1/2
in v nedeljo od 9 do 11 ure do-
poldan.

441

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena l. 1881.

Deležniški kapital K 99.999.000—
Rezerva „ 17.999.000—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1917:
K 214.681.380—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v blizu „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroke spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje denarnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. — Priznanje: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

stanovanje
za takoj obstoječe z 2 sob., kuhinje in
WC-ja. Ponudbe pod „Stanovanje“
2314 na spravo „Slov. Naroda“ 294

Vrtnar
obilen brez otrok, zmožen vseh vrtnarskih strok si želi službo premestiti. Sprejme tudi drugo primerno službo. Poročilo na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod „Vrtnar 374“.

Čevljarstvo pomočnike
za vsake vrste delo
vina čevljarna v Ljubljani.

Pišča po dogovoru in sedanjim razmeram primerno. — Ponudbe naj se pošljejo na žrvi za pospeševanje
obiti v Ljubljani, Dunajska cesta
št. 22, kjer naj se čevljari, ki žele
vstopiti v službo v svrhu dogovora
osebno ogledajo od 9. ure popoldne
do 2. ure popoldne. 4221

Stampilje
vseh vrst za urade,
društva, trgovce.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčukovih
stampilj.

Ljubljana, Dvorščakova ulica št. 1.

Prei v Gorici. F. Batjel Prei v Gorici.

Gorica — Ljubljana
Stolna ul. št. 2. Stari trg št. 28

Možka in ženska
dvokolesa
starega tipa.

Šivalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke
že kompletne od 2 K.

boljše baterije.
Povsem nizka cena za preprodajalce.

Mehanična delavnica
in starem trgu št. 11
v blizini železniške postaje.

Ivan Bizovičar
metala in trgovski vrtnar
Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16
priporočila svojo bogato opremljeno
vrtinarnišvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakovce.

Izposojevanje
ob mrtvih odličnih drevesnih
cvetlic, kakor tudi najfinišje
dekorativne cvetlice za dve-
re in balkone.

Vsakovrstne sadike
do najzlatnejših cvetlic in
zelenjavi. Sprejemam naročila na de-
želo. Vsa naročila se
izvršujejo točno in
solidno.

Brzotavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

Priloga št. 1.

Priloga št. 2.

Priloga št. 3.

Priloga št. 4.

Priloga št. 5.

Priloga št. 6.

Priloga št. 7.

Priloga št. 8.

Priloga št. 9.

Priloga št. 10.

Priloga št. 11.

Priloga št. 12.

Priloga št. 13.

Priloga št. 14.

Priloga št. 15.

Priloga št. 16.

Priloga št. 17.

Priloga št. 18.

Priloga št. 19.

Priloga št. 20.

Zapirajte!
Ravnokar došlo
215
več tisoč dvanaeststotih raznovrst-
nih visečih ključavnic
(Vorlageschlösser).

Maks Černak, Ljubljana, Gradšče 7.

Prva kranjska medicinska drogerija
parfumerija,
fotograf. manufaktura itd.

Glav. koncesionarna prodaja str. pov.
Ustanovljena leta 1897.
ANTON KANC
Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpologo.

Telefon 46.208

Telefon 46.208

Artika jako fino lepilo
alkalija prosto, kot nadomestilo za arabski gumi in dekstrin

tako! za rabo, v tankih plastih namazano, skoro
brezbarvno, hitro se sušuje lepilo, ki se izborna
sprime, za vse kartonske izdelke za nalepljenje
etiket na papir, umrje, steklo in pločevino posebno
prikladno, dobavlja v posodah a 5, 12 1/2 in 50 kg, v
rodih a 250 kg iz tovarne novštevila embalažo

CEH & BLITZ, Dunaj XX/2, Dresdenstrasse št. 82.

Zaupno blago!
V pari prano in brezkalno
posteljno pe je in puh

priporoča trgovina s postojnim parjem in puhom

C. J. HAMANN
Ljubljana, Mestni trg št. 8
Ustanovljena 1888. Ustanovljena 1888

POZOR! Narejena konkurenca priroča na trg za niske ce o novo!
ali nič običajno blago. Tega vpraša se dolo ogleda ostanki mesa
in mesnaga, ki zadržijo togo ter čistostno pripravo, da se razvije o
čistino in moč.

Priporočam posebno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne trdnje

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša
Piašče, jone
Zelne — domače obleke
Perle, čepice, šperne
klobuko in stozalke.

BLUZE **KRILA**
Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za nevarščenko
Pošilja na izbiro tudi na doželo.

Marmeladne tovarniške naprave
(avtomatično delujoče, dnevni izdelek do 100.000 kg
pri strošbi 2 moč.)
Kotli za kuhanje, sodi (Kippfässer), stroji za čiš-
čenje in pasiranje, sušilne naprave „Wilma“
za zelenjad, sadje in meso.
FRIDERIK ROTTER,
Dunaj, Wiednergürtel št. 56.

Naslov za pisma:
Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. **Zahtevajte slovenski cenik!**
Priporočamo edino najboljšo šivalno stroje trdnice:
Jos. Petelinc, Ljubljana, AFRANA
polog frančiškanskega mesta, levo,
3. hiša ob vodi.
Največja in edina zaloga šivalnih strojev vseh
sistemov v poljubnih optemah za obrt in rodbino.
V zalogi igle, olje, ter deli za razne stroje.
Dostavitev strojev tako! Pouk v vozovju brezplačen!

Po Najvišj. pooblaščenju Nj. ces. in kralj. Apost. Velič.
III. izvanredna c. kr. državna loterija
za vojaško skrbstveno namena.
Ta domarna loterija ima 21.146 dobitek v gotovem
denarju v skupnem znesku 625.000 kron.
Glavni dobiček znaša 200.000 kron.
Zbiranje bo javno na Dunaju dne 21. februarja 1918. Srečka stane 4 K.
Srečka se dobiva pri oddaji za dobrodelno loterijo na Dunaju, III., Vordere Zollamts-
strasse 3, po loterijah, trž. lah, pri davčnih, poštnih, hranovalnih in železniških uradih,
pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. Srečka se pošilja pošt. prosto.
Od c. kr. generalnega ravnateljstva državnih loterij
(oddelek za dobrodelno loterijo).

Kuba kava! Pozor! Kuba kava!
nadomestilo „Milka“ nadomestilo „Milka“.

Znano, mnogo zahtevano in najbolj priznano nadomestilo kave s sladkorjem,
katero se niti najmanj po okusu ne razlikuje od prave „Kube kave“, ker je
„Milka“ kombinacija prvostvne kave in najnaravnejših in najbolj zdravih se-
stavin in ne vsebuje nikakih škodljivih snovi.
Kdor samo enkrat poskusi „Milka“ kavo, nikdar več ne preneha posluževati
se tega najpopolnejšega kavinega nadomestila.

„Sopulin“ lug

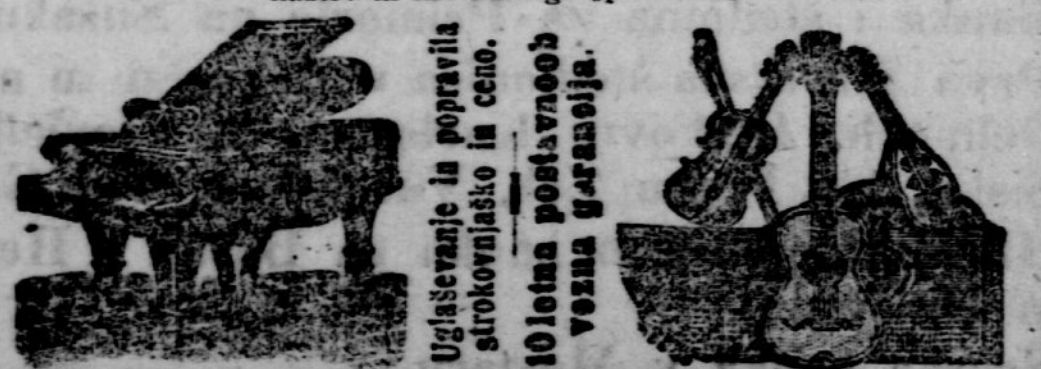
edino najboljšo in popolnoma neškodljivo sredstvo za pranje perila, katero je za
povsod v naših krajih jako dobro znano, ter dobiče tudi vso ostalo potrebno spece-
rijsko blago, po najnižjih cenah edino pri znani in solidni trdnici:

Prva zagrebška eksportna, agenturno-komisijonalna trgovina
s skladiščem na veliko.

Gjorgije Vučković, Zagreb, Nikoličeva ulica 9.

Alfonz Breznik
učitelj Glasbene Mafice
in edini zaprli. strokov-
njak c. kr. dež. sodišča
Ljubljana, Kongresni trg št. 15
(Nasproti nune cerkve.)

Največja in nesporebnejša trdnica in izposojevalnica
klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska
zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih
c. kr. dvornih in komornih trdnic: Bösendorfer, Förster, Andolf
Steinhammer Höpfer & Kollmann, Glas in Holmann imam edino
zaključeno le jax za Kranjsko v zalogi ter svari pred nakupom falzi-
fikator in navidezne „pofcina“.

Uglajevanje in popravila
strokovniško in cenovno.
10 letna postojnaob-
vezna garancija.

STROJNIK

ki je jako zmožen pri parnih in
električnih napravah želi spreme-
niti službo s 1. marcem. Naslov
pove uprava „Slov. Nar.“ 245

Na prodaj dve veliki ostr-
več malih
mestnih stavbnih parcel

Lepa lega blizu glavnega kolodvora
v Ljubljani. Poianila daje dr. Anton
Švigelj, odvetnik v Ljubljani, Dal-
matinova ulica št. 11. 364

Karel Sinhart
urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na
nihu s polnim bitjem, stenskih in
kuhinskih ur, budilk.

Niklasto vo ne uro, uro v zapost-
nilih s radijem kazalnikom
li brez njega, zaloga srebrnih in
niklastih ur „Omo ga“ po najni-
žjih cenah. 131

Popravila se izvršujejo najbolje.

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, k
rdeče, svetle in sive lase in
brado za trajno temno pobarva
1 steklenica s puš. vred K 2-70.

Rydyol
je sredstvo, ki živo
poroti blede lase. Učinek
je čudovit. 1 ste-
klenica s poštnino vred K 2-45.

Naslov za naročila:
Jan. Grolich, Engel - Drogerie,
Brno št. 639, Moravsko.

Jos. Rojina
modni atelje
za gospode
Ljubljana

Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in urad-
niške uniforme**
po meri
v najkrajšem času.

**Nadomestilno
toaletno milo**

parfimirano
v elegantnih kartonih
fino opremljeno

ducent 14-40 kron.

Trgovci večji popust!

Dobiva se pri trdnici

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 28.

Po pošti pošilja se le od 3 decenatov naprej.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Deležniški glavica 10.000.000 kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun

proti ugodnemu obrestovanju.

Kupiti in prodati vse vrste vrednostnih papirjev, financira caritna dobava in dovoljuje

aprovizorijske kredite.

Jadranska banka, Trst.

Vabilo

na

subskripcijo.

Izredni občni zbor delničarjev Jadranske banke, ki se je vršil dne 20. januarja t. l., sklenil je povišati delniške glavnice od K 12,000.000— na K 20,000.000— ter je pooblastil upravni svet, da provede to povišanje.

Na podlagi tega pooblastila sklenil je podpisani upravni svet, da izda naenkrat

20.000 delnic po K 400— nominalne vrednosti

dvigajoč s tem delniško glavnico za

K 8,000.000—

na skupnih **K 20,000.000—** in to po sledečih pogojih:

1. Delnice VIII. emisije participirajo na uspehih družbe z isto pravico od 1. januarja 1918 dalje kakor stare delnice.

2. Opcijska pravica pripada imetnikom starih delnic, kateri morejo dobiti za tri stare delnice dve novi po prvenstveni ceni od K 500—. Delničarji, ki želijo izvršiti opsijsko pravico, morajo položiti plašče delnic pri enem zavodu, ki so navedeni kot subskripcijsko mesto.

3. Neoptirane delnice ostanejo na razpolago delničarjev in ostalih subskribentov po ceni od K 600—.

4. Predbeležba in popolno vplačilo delnic se mora zvršiti med 1. februarjem in 1. marcem t. l.; v istem roku se mora zvršiti tudi opsijska pravica.

5. Pravica repartitije neoptiranih delnic gre upravnemu svetu, pri čemer se bodo vzeli v obzir posebno sedanji delničarji, ki so izvršili opsijsko pravico in podpisali nadaljnje delnice.

6. V slučaju, da bode o priliki repartitije subskribentu dodeljeno manjše število delnic kot jih je podpisal, se mu povrne preveč vplačana svota.

7. Kurzni dobiček nove emisije pripada po odbitku stroškov in emisijskih pristojbin rezervnemu skladu zavoda.

8. Subskribira se pri sledečih zavodih:

- a) Jadrska banka v Trstu in njene podružnice na Dunaju (I. Tegetthoffstrasse 7-9), v Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku in Zadru;
- b) Banka i štediona za Primorje na Sušaku in njene podružnice v Bakru in na Rijeki;
- c) Prva Hrvatska štedionica v Zagrebu in njene podružnice v Bjelovaru, Brodu n. S., Cirkvenici, Delnicah, Djakovu, Karlovcu, Krajevicih, Novi Vinodolski, Osijeku, Požegi, Rijeki, Senju, Sisku, Sv. Ivanu Zel., Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovci, Virovitici, Vukovaru in Zemunu.
- d) Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu in njene podružnice v Mostaru in D. Tuzli.
- e) Srpska banka v Mostaru.
- f) Živnostenska banka, podružnica na Dunaju.

Trst, dne 1. februarja 1918.

Upravni svet Jadranske banke.